

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Název oboru: Veřejná správa

Katedra veřejné správy

Bakalářská práce

Pokuty

Zpracoval: Rudolf Blatnický

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Plzeň 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Pokuty“ zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni dne 31. 3. 2021

Rudolf Blatnický

Poděkování

Úvodem mé bakalářské práce bych rád poděkoval JUDr. Tomáši Loudovi, CSc. za rady a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytl. Rád bych také poděkoval paní Bc Janě Hájkové za veškeré informace spojené s bakalářskou prací.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Rudolf BLATNICKÝ
Osobní číslo:	R18B0174P
Studijní program:	B6804 Právní specializace
Studijní obor:	Veřejná správa
Téma práce:	Pokuty
Zadávací katedra:	Katedra veřejné správy

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Pojem přestupek
3. Přestupkové řízení
4. Správní tresty
5. Pojem pokuta
6. Ukládání a vymáhání pokut
7. Závěr

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

viz zvláštní seznam

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání bakalářské práce: **29. března 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2021**

JUDr. Petra HRUBÁ SMRŽOVÁ, Ph.D. (v.z.)

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. srpna 2020

Obsah

1. Úvod	1
2. Přestupek	2
2.1. Prameny právní úpravy	2
2.2. Znaký přestupku (materiální a formální)	3
2.2.1. Materiální znak přestupku.....	4
2.2.2. Formální obecný znak přestupku	4
2.2.3. Formální typové znaky přestupku.....	5
3. Přestupkové řízení	7
3.1. Příslušnost.....	8
3.1.1. Věcná příslušnost	8
3.1.2. Místní příslušnost.....	9
3.2. Účastníci přestupkového řízení	10
3.2.1. Obviněný	11
3.2.2. Poškozený	11
3.2.3. Vlastník věci.....	12
3.3. Postup před zahájením přestupkového řízení.....	12
3.4. Zahájení přestupkového řízení	13
3.5. Některé postupy v průběhu přestupkového řízení.....	14
3.5.1. Ústní jednání	14
3.5.2. Řízení o přestupku navazující na kontrolu.....	15
3.5.3. Dokazování	15
3.5.4. Zajišťovací opatření	16
3.5.5. Přerušování řízení.....	16
3.6. Skončení řízení před správním orgánem.....	17
3.6.1. Předání věci.....	17
3.6.2. Rozhodnutí, kterým se obviněný uznává vinným	17
3.6.3. Rozhodnutí, kterým se obviněný uznává vinným jako právní zástupce	18
3.6.4. Rozhodnutí o schválení dohody o narovnání	18
3.6.5. Zastavení řízení	18
3.7. Zvláštní druhy přestupkového řízení.....	18
3.7.1. Společné řízení	18
3.7.2. Řízení o náhradě škody a o vydání bezdůvodného obohacení.....	19
3.7.3. Vydání příkazu	19
3.7.4. Vydání příkazu na místě.....	19
4. Správní tresty	20

4.1. Napomenutí.....	22
4.2. Pokuta.....	23
4.3. Zákaz činnosti	23
4.4. Propadnutí věci	25
4.5. Propadnutí náhradní hodnoty	27
4.6. Zveřejnění rozhodnutí o přestupku	28
4.7. Ochranná opatření	30
4.7.1. Omezující opatření	30
4.7.2. Zabrání věci.....	31
4.7.3. Zabrání náhradní hodnoty	32
5. Pokuty	33
5.1. Výše ukládaných pokut	33
5.1.1. Zvýšení pokuty.....	35
5.1.2. Snížení pokuty.....	35
5.2. Dělní pokut podle O'Malleyho.....	36
5.2.1. Trestní pokuta.....	36
5.2.2. Regulatorní pokuta	36
5.3. Pořádková pokuta.....	37
5.4. Pokuta příkazem na místě (bloková pokuta).....	38
5.4.1 Výše pokuty uložené příkazem na místě.....	39
5.4.2 Historie blokového řízení.....	40
5.4.3 Orgány příslušné k vydávání příkazu na místě	40
5.4.4 Příkazový blok	42
5.5. Aplikace pokut u obcí a krajů	44
5.5.1. Obec	44
5.5.2. Kraj.....	45
6. Závěr	46
Resumé.....	48
Zdroje.....	49
Seznam použitých zkratk.....	51
Přílohy.....	52

1. Úvod

Téma bakalářské práce „Pokuty“ jsem si vybral, protože se mi vždy líbila práce policie, která je s pokutami velmi úzce spjata, a které bych se po ukončení studia chtěl věnovat. Toto téma mi také přijde velice zajímavé, vzhledem k tomu, že je důležité nejen pro mě, ale i pro celou naši společnost. Celkově je tedy možné říct, že se problematika pokut týká všech občanů, kteří se někdy dopustili protiprávního jednání, ať už úmyslně nebo neúmyslně v případech, kdy si neuvědomovali, že porušili zákon. Velká část naší populace si však vůbec není vědoma toho, jaký je postup před uložením pokuty jako takové nebo jaké mohou nastat následky v případě jejího nezaplacení.

Cílem této práce je objasnit, co vůbec pojem pokuta znamená a poukázat na souvislosti s ní spojené. Práci jsem pojal jako komplexní zdroj informací, kterou rovnoměrně rozdělují do čtyř kapitol, jež má každá z nich svoje podkapitoly, které úzce s pokutami souvisí.

V první kapitole se zabývám pojmem přestupek, který je, co se týká tématu pokuty, zcela zásadní. Platí totiž fakt, že bez spáchání přestupku pachatelem nelze uložit pokutu či jiný správní trest.

Druhá kapitola je věnována přestupkovému řízení, jež se považuje za proces, při kterém se rozhoduje o vině pachatele přestupku. Zde popíšu některé specifické procesní instituty, které se v řízení uplatňují.

Ve třetí kapitole se již zaměřuji na konkrétní správní tresty, které může pachatel přestupku obdržet, a mezi které samozřejmě patří také pokuta.

V poslední řadě se pak dostávám k hlavnímu tématu práce a tím jsou pokuty. Pokuty se pokusím srozumitelně vysvětlit, určitým způsobem je rozdělit a informovat o výši peněžních částek, které za ně lze uložit. Ta je podle mého názoru velmi podstatná i z toho důvodu, že každého pachatele přestupku, jemuž mu má být uložena pokuta v první řadě zajímá, jak ho tento správní trest finančně postihne.

2. Přestupek

Je to druh veřejnoprávního správního deliktu, který má svou zákonnou definici v §5 zákona č. 250/2016 Sb., a to jako „*Společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*“¹ Tu můžeme označit za tzv. pozitivní definici přestupku a na jejím základě lze tvrdit, že přestupkem nelze označit:

- a) jednání, kterému nenáleží některý ze znaků nezbytných pro přestupek;
- b) jednání, které v zákoně není jednoznačně označeno zákonodárcem za přestupek;
- c) jednání, z něhož vychází znaky trestného činu a též o trestný čin jde.

Z podstaty těchto jednání hovoříme o tzv. negativní definici přestupku.²

Přestupky považujeme za základní druh správních deliktů. Jejich odpovědnost se vztahuje na všechny osoby (s výjimkou některých) a je primárně obecná na rozdíl od disciplinárních deliktů, které se vztahují pouze na určité osoby či skupiny osob.

2.1. Prameny právní úpravy

Jejich právní úprava je z části systémově formalizovaná. Tím stanovuje podmínky obecné odpovědnosti přestupků, druhy správních trestů a ochranných opatření, obecná pravidla jejich ukládání a řízení o přestupcích jako zvláštní druh správního řízení. Prameny právní úpravy jsou Ústava, Listina základních práv a svobod, mezinárodní smlouvy dle článku 10 Ústavy a také Evropská úmluva o ochraně lidských práv.

Jako základ právní úpravy lze považovat zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich s účinností od 1. 7. 2017., který nahrazuje předchozí úpravu zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Tento nový přestupkový zákon upravuje obecnou část přestupkového práva hmotného, ve které vymezuje působnosti přestupkového zákona, a to konkrétně časovou, územní a osobní a též základy odpovědnosti za přestupek. Dále procesní

---

¹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §5. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

² STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str. 28-29

úpravu projednávání přestupků a v poslední části jsou zde společná, přechodná a závěrečná ustanovení.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád se v § 1 odst. 1 a 2 použije na postupy při projednávání přestupků (§ 1 odst. 1 a 2), pokud nestanoví zákon č. 250/2016 Sb. jinak. Dalším užívaným právním pramenem je zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Stanovuje skutkové podstaty některých přestupků a také správních trestů za ně. Jsou to především přestupky s jiným objektem, než je pořádek ve veřejné správě. Dále přestupky, které jsou způsobeny porušením povinností v obecně závazných vyhláškách, nařízeních obce či kraje, a také ty přestupky, k jejichž spáchání dochází ve více úsecích veřejné správy. To je např. podání svědecké výpovědi ve správním řízení, kdy subjekt vypoví nepravdivě či neúplně.

Zvláštní zákony obsahují skutkové podstaty přestupků na úsecích státní správy. Jsou obsaženy ve více než dvou stovkách zákonů, kterými jsou např. stavební zákon, zákon o bankách, zákon o ochraně hospodářské soutěže a jiné. Společně se zákonem č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích tvoří tyto zákony zvláštní část přestupkového práva. Některé zvláštní zákony obsahují odchylky od úpravy přestupkového práva hmotného nebo některých procesních ustanovení.

V poslední řadě bych ještě zmínil zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, který se zaobírá evidencemi přestupků, a také zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ten upravuje vydávání vysvětlení, získávání informací s odhalováním a šetřením přestupků.³

2.2. Znaky přestupku (materiální a formální)

Z uvedené definice § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky vyplývají určité znaky, které musejí být formálně naplněny, aby se zde jednalo o přestupek. Pokud však některý ze znaků chybí, nemůžeme ono jednání za přestupek považovat. Správní orgán je povinen zjišťovat, jestli přestupek obsahuje všechny náležité znaky, a to v každém konkrétním případě.⁴

---

³ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 250-251

⁴ STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str. 29

Přestupek je v české právní krajině založen na materiálně-formálním pojetí. Rozděluje se na materiální a formální znaky přestupku, z čehož formální lze ještě dále dělit na obecné a typové znaky přestupku.

2.2.1. Materiální znak přestupku

Společenská škodlivost činu je materiálním znakem přestupku. I přestože je škodlivost v definici přestupku výslovně uvedena, tak v přestupkovém zákoně tento pojem není vymezen, i když v předchozí právní úprava škodlivost výslovně upravovala. Proto lze za společenskou škodlivost dále považovat porušení či ohrožení zájmu chráněného zákonem. Ve spoustě případů je splněna už pouhým naplněním skutkového podstaty onoho přestupku.

2.2.2. Formální obecný znak přestupku

Protiprávnost se řadí mezi formální obecné znaky přestupku. Je to jednání právem nedovolené, neaprobované a právním řádem zakázané. Slovo „delictum“ je latinského původu a je překládáno jako protiprávní jednání. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku NSS 9 as 36/2007 uvádí: *„Výklad této právně poměrně složité problematiky značně komplikuje skutečnost, že rozdíl od trestního nebo přestupkového zákona nejsou v právní úpravě výslovně uvedeny okolnosti vylučující protiprávnost. Protiprávnost je přitom znakem správního deliktu a znamená, že jednání je v rozporu s právem a porušuje povinnost vyplývající ze zákona nebo uloženou na jeho základě.“*⁵

Trestnost je dalším obecným znakem přestupku a znamená, že spácháním přestupku zákon spojuje hrozbu správního trestu. Obecně je tento pojen spjat s odpovědností za přestupek. Dále je zde přestupková způsobilost. Tento znak říká, že fyzická, právnická či podnikající fyzická osoba je způsobilá být viníkem přestupku a je schopná přijímat povinnosti, které vznikly v důsledku porušení těchto povinností, ale též je schopna, je právně relevantně porušit.⁶

Posledním formálním obecným znakem přestupku je výslovné označení společensky škodlivého protiprávního činu za přestupek v zákoně, které lze ukázat na příkladu § 3 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, dle kterého se *„Fyzická osoba dopustí*

---

⁵ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 53-56

⁶ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 48-49

*přestupku tím, že úmyslně poškodí, zneužije nebo hrubě zneváží jiný zákonem chráněný symbol než státní symbol České republiky.*⁷

2.2.3. Formální typové znaky přestupku

Do druhé skupiny řadíme formální typové znaky, kterými se rozumí znaky skutkové podstaty. Ta je souhrnem subjektivních a objektivních znaků, které jednotlivě určují konkrétní přestupky a zároveň je od sebe navzájem odlišují. Rozdělujeme čtyři základní typové znaky.

Tím prvním nazýváme objekt přestupku. Ten má zákonem chráněný zájem a je vymezený v jednotlivých zákonech, které stanovují skutkové podstaty přestupků. Představuje společenské vztahy, vůči nimž směřuje jednání pachatele. Objekt je dále rozdělen dle stupně obecnosti na obecný, druhový a individuální.⁸

Objektivní stránka je dalším typovým znakem přestupku. Tou se rozumí porušení nějaké právní povinnosti, která se váže ke konkrétně vymezenému objektu. Mezi obligatorní znaky stránky se řadí jednání, následek a příčinný vztah. Jednání je projevem lidské vůle v objektivní realitě, které spočívá v činnosti, nebo tzv. relevantní nečinnosti což je opomenutí. To je vyjádřené v § 10 zákona č. 250/2016 Sb. jako „*Jednáním se pro účely tohoto zákona rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle jiného právního předpisu nebo úředního rozhodnutí, v důsledku dobrovolného převzetí povinnosti konat nebo vyplývala-li jeho zvláštní povinnost z jeho předchozího ohrožujícího jednání nebo k němuž byl z jiného důvodu podle okolností a svých poměrů povinen.*“⁹ Následek je konkrétní porušení či ohrožení zájmů, které jsou objektem přestupku. Nejvyšší soud dodal, že následkem se rozumí „*porušení individuálního objektu trestného činu v jeho konkrétní podobě, tedy porušení určitého jedinečného vztahu – zájmu*“ (NS 8 Tdo 575/2015).¹⁰ Mezi jednáním a následkem existuje určitá spojnice, která je nezbytným obligatorním znakem, díky němuž lze říci, že objektivní stránka přestupku je naplněna. Jedná se o příčinnou souvislost. Tento znak vyjadřuje, že subjekt může nést odpovědnost za delikt, jen pokud onen následek vyvolalo přímo jeho jednání. Proto lze hovořit o tom, že pokud nevznikne mezi jednáním a následkem příčinný vztah, nemůžeme mluvit o naplnění objektivní stránky přestupku. U objektivní

⁷ Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, §3(1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>

⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 264

⁹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §5. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

¹⁰ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 50

stránky ještě nacházíme fakultativní znaky, které se však vyskytují jen u některých přestupků. Jedná se o místo jednání, čas jednání a způsob jednání.¹¹

V pořadí třetí typový znak přestupku se uvádí subjekt, což je vymezení pro pachatele neboli osobu, která uskutečnila svým jednáním všechny zákonné znaky přestupku a je za spáchaný čin právně odpovědná. Za určitých podmínek podle § 13 ZOP je pachatelem přestupku fyzická osoba, právnická osoba za podmínek vyplývajících z § 20 ZOP a podnikající fyzická osoba na základě § 22 ZOP.¹² Ke spáchání přestupku vyžaduje v některých případech zákon zvláštní vlastnost, způsobilost či postavení pachatele, a ty pak jako její typový znak charakterizují skutkovou podstatu. Takové pachatele potom zákon označuje jako zvláštní subjekt přestupku a lze je rozlišovat na: konkrétní subjekt nadaný zvláštní vlastností, kvalifikovaný subjekt se zvláštní kvalifikací či způsobilostí, a také speciální subjekt vystupující se zvláštním postavením.

Oproti předcházejícím znakům se subjektivní stránka nevztahuje na právnické a podnikající fyzické osoby, ale jen na fyzické osoby. Je to subjektivní předpoklad správněprávní odpovědnosti fyzické osoby. Obsahuje soubor obligatorních znaků, které přestupek zakládají. Jedním z nich je zavinění. Nejvyšší správní soud ho ve svém rozsudku 4 As 40/2007 definoval jako, *vnitřní psychický stav pachatele přestupku k protiprávnímu jednání a jeho následku.*¹³ Dále se lze setkat s dalšími obligatorními znaky, jako je motiv (pohnutka) nebo záměr (cíl) pachatelova jednání.¹⁴

---

¹¹ STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str. 35

¹² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

¹³ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 59

¹⁴ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str 266-267

3. Přestupkové řízení

Přestupkové řízení je označeno za zvláštní druh správního řízení. Věnuje se mu část třetí zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, kde jsou zakotvena určitá pravidla, která vedou k rozhodnutí o vině a trestu za přestupek. Tento zákon ale není jediný, ke kterému se při řízení přihlíží. Důležitý pro přestupkové řízení je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, který upravuje obecný průběh správního řízení. U některých ustanovení přestupkového zákona lze zaznamenat odchylky od správního řádu, v jiných případech je správní řád doplněn zákonem o přestupcích nebo je dokonce správní řád vůbec neupravuje a jsou zakotvena pouze v přestupkovém zákoně.

U přestupkového zákona se nelze setkat se základními zásady činnosti správních orgánů, protože je ZOP neupravuje. Při řízení o přestupcích jsou však důležité, a proto je dle § 177 odst. 1 správního řádu nezbytné použít. Jsou zakotveny ve smyslu § 2 až 8 správního řádu.¹⁵ Pokusím se je v následujících řádcích vypsát, tak jak je prof. JUDr. Martin Kopecký CSc. ve své knize (Správní právo, obecná část) definoval, s odkazem na jejich zakotvení ve správním řádě.

- a) Zásada zákonnosti (legality) – § 2 odst. 1 SpŘ jde v ní o to, aby činnost správních orgánů byla v souladu s právním řádem
- b) Zákaz zneužívání pravomoci – § 2 odst. 2 SpŘ správní orgán uplatňuje pravomoc jen takovou, která mu byla zákonem nebo na jeho základě svěřena
- c) Zásada ochrany práv osob nabytých v dobré víře a jejich oprávněných zájmů – § 2 odst. 3 SpŘ, zde cituji: „*Správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká*“¹⁶
- d) Zásada proporcionality – § 2 odst. 3 a 4 SpŘ, správní orgán může zasahovat do práv osob nabytých v dobré víře a jejich oprávněných zájmů, jen pokud tak zákon dovolí a dbá, aby ono řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a odpovídalo okolnostem daného případu
- e) Zásada předvídatelnosti (legitimního očekávání) – § 2 odst. 4 SpŘ, z rozhodnutí by mělo vyplynout, že správní orgán zvolil typově podobné řešení

---

¹⁵ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 436-437

¹⁶ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 (3). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

jako v jiných rozhodovaných případech nebo co bylo důvodem, aby se v takových podobných případech odchýlil

- f) Zásada zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti – § 3 SpŘ, správní orgán se nemůže uspokojit s pravdou o rozhodných skutečnostech, v situacích, kdy tak tvrdí účastníci a musí skutečný stav zjistit; platí pro rozhodování ve správním řízení
- g) Veřejná správa jako služba veřejnosti – § 4 odst. 1 SpŘ, zde cituji: „Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc“¹⁷
- h) Zásada přednosti smírného odstranění rozporů – § 5 SpŘ, správní orgán by měl zařídit, aby nedocházelo k rozporným situacím, pokud zákon ani veřejný zájem neodporuje smírnému vyřešení
- i) Zásada procesní rovnosti – § 7 SpŘ, jde o rovné postavení všech dotyčných osob, které při řízení prosazují svá práva
- j) Zásada rychlosti a hospodárnosti – §6 odst. 1 a 2 SpŘ, správní orgán vyřizuje věci co nejrychleji a bez zbytečných nákladů pro dotyčné osoby
- k) Zásada vzájemné spolupráce správních orgánů – § 8 odst. 1 a 2 SpŘ, jde o vzájemnou spolupráci vykonavatelů veřejné správy, v tomhle případě jde o správní orgány¹⁸

V následujících podkapitolách se jednotlivě zaměřím na specifické procesní instituty, které se v přestupkovém řízení uplatňují.

3.1. Příslušnost

Správní orgány mají své určité příslušnosti, které musejí být dodržovány. V tomto ohledu si rozebereme příslušnost věcnou a místní.

3.1.1. Věcná příslušnost

Obecně platí, že spáchanými přestupky se zabývají ty správní orgány, které mají zákonem danou příslušnost. Podle § 1 odst. 1 správního řádu platí, že správním orgánem může být

---

¹⁷ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 4 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

¹⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 331-336

orgán moci výkonné, orgán územních samosprávných celků a jiný orgán, právnická či fyzická osoba, za podmínky vykonávání působnosti veřejné správy.¹⁹

Problematika věcné příslušnosti je zakotvena v přestupkovém zákoně v § 60. Přestupky jsou ustavovány jak přestupkovým zákonem, tak i řadou dalších zákonů. Ty většinou stanovují příslušnost pro konkrétní správní orgán. Nastává-li však situace, kdy to tak není, § 60 odst. 1 přestupkového zákona říká, že „*Nestaví-li zákon jinak, je správním orgánem příslušným k řízení obecní úřad obce s rozšířenou působností.*“²⁰ Tím se má zabránit tomu, aby nevznikaly situace, kdy by příslušnost nenáležela žádnému správnímu orgánu.

Zákon stanovuje, že obecní úřad má věcnou příslušnost k řízení o přestupcích proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku.²¹

Starosta obce může podle § 61 odst. 1 přestupkového zákona zřídit zvláštní orgán, který bude zastávat funkci věcně příslušného orgánu ve věcech přestupku, místo obecního úřadu. Tím zvláštním orgánem je komise pro projednávání přestupků. Při jejím zřízení však musí být starostou určena jednotlivá protiprávní jednání, které bude komise projednávat.²²

3.1.2. Místní příslušnost

Z hlediska správního řízení obecně platí § 11 správního řádu. Podle něho se místní příslušnost správního orgánu řídí místem činnosti, trvalého pobytu, podnikání, sídla účastníka řízení nebo místem, kde se nachází nemovitost, o které se v řízení jedná.²³

Pokud se ale jedná o přestupkové řízení, přestupkový zákon má přednostně vymezená pravidla, jak se postupuje v rámci místní příslušnosti. Tou se zabývá § 62 tohoto zákona a ustanovuje, že „*k řízení je místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán.*“²⁴ Lze to označit za primární variantu, jež se použije při určení místní příslušnosti. Za místo spáchání přestupku, se považuje to místo, kde došlo k naplnění znaků

¹⁹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 1 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

²⁰ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 60 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

²¹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 60 (2) a), b), c), d). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

²² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 61 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

²³ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 457

²⁴ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 62 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

skutkové podstaty přestupku. Pokud se jedná o přestupky trvající, hromadné a pokračující, jedná se o všechna místa, kde k naplnění oné podstaty došlo.²⁵

Nastává-li však situace, kdy nejde místní příslušnost určit podle místa spáchaného přestupku nebo je spáchán přestupek v cizině a podezřelý je státním občanem ČR nebo naopak je bez státní příslušnosti a na území ČR má povolen trvalý pobyt, tak místní příslušnost náleží správnímu orgánu, v jehož správním obvodu měl podezřelý trvalý pobyt či ho stále má.²⁶

Ve stejné situaci, jako v odstavci výše, s tím rozdílem, že podezřelý z přestupku je právnická nebo fyzická podnikající osoba, jež má na území sídlo, nebo na takovém území vykonává svoji činnost či má svůj nemovitý majetek je podle § 62 odst. 3 ZOP „*k řízení místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu podezřelý z přestupku má nebo naposledy měl sídlo, vykonává nebo vykonával svoji činnost, nebo má nebo měl svůj nemovitý majetek.*“²⁷

V situacích, kdy nelze určit správní orgán, podle jednotlivých ustanovení, nebo pokud je více takových orgánů, kterým náleží místní příslušnost, řízení provede ten správní orgán, který spadá do správního obvodu, kde vyšel přestupek najevo.²⁸

3.2. Účastníci přestupkového řízení

Přestupkový zákon ustanovuje oproti správnímu řádu speciální okruh účastníků řízení. Ten vymezuje § 68, podle nějž je účastníkem řízení:

- obviněný,
- poškozený v části řízení, která se týká jím uplatněného nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení, a
- vlastník věci, která může být nebo byla zabráná, v části řízení, která se týká zabrání věci nebo náhradní hodnoty.²⁹

---

²⁵ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2.* rozšířené vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 290

²⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 62 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

²⁷ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 62 (3). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

²⁸ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 62 (4). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

3.2.1. Obviněný

Obligatorně musí být tímto účastníkem pouze obviněný z přestupku, bez toho by totiž z povahy věci nebylo možné vůbec vést řízení o přestupku. O tom, zda bude účastníkem řízení rovněž poškozený nebo vlastník věci, záleží na okolnostech řízení.³⁰

Okamžikem, kdy správní orgán zahájí první úkon v řízení, se podezřelá osoba stává obviněným. Prvním úkonem je myšleno oznámení o zahájení řízení, kterém spočívá popisem skutku, kterým se obviněný provinil a jeho předběžná kvalifikace.

Přestupkový zákon ustanovuje v § 69 odst. 2 dvě zásady, které se týkají obviněného při přestupkovém řízení. Podobně jako v trestním řízení se jedná o zásadu presumpci nevinny a zásadu in dubio pro reo. Ze zásady o presumpci je zřejmé, že se na osobu hledí jako nevinnou, do doby, dokud takové osobě není pravomocným rozhodnutím vyslovena vina. V případě zásady in dubio pro reo vyplývá, že pokud se obviněnému vina nedokáže prokázat, správní orgán musí rozhodnout ve prospěch obviněného.

Obviněný má jako účastník přestupkového řízení obecná oprávnění, která jsou ustanovena v § 36 správního řádu. Za jedno z jeho základních práv, lze považovat právo na obhajobu, které v sobě zahrnuje: právo osobní obhajoby, právo zvolit si obhájce a právo požadovat od správního orgánu ochranu svých práv v řízení z hlediska úřední povinnosti.³¹

3.2.2. Poškozený

Přestupkový zákon ustanovuje v rámci přestupkového řízení tzv. adhezní řízení. To lze vysvětlit jako řízení, při kterém se posuzuje nárok na náhradu mzdy nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Podmínkou tohoto řízení v přestupkovém musí být fakt, že škoda pachatele musela být způsobena spácháním přestupku, nebo že obviněný bezdůvodné obohacení získal spácháním přestupku vůči poškozenému.

Poškozeného můžeme tedy definovat jako osobu, které byla spácháním přestupku způsobena škoda nebo na jejíž úkor se obviněný obohatil. Nárok na náhradu či nárok na

---

²⁹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 68 a), b), c). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

³⁰ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 533

³¹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 292-293

vydávání bezdůvodného obohacení navrhuje poškozený správnímu orgánu, který možnosti bezodkladně vyrozumí za podmínky, že mu je osoba známá.³²

3.2.3. Vlastník věci

Za dalšího účastníka řízení se považuje vlastník věci, vůči kterému lze uložit ochranná opatření zabránění věci či zabránění náhradní hodnoty, které jsou předmětem přestupkového řízení. Řízení o uložení ochranného opatření je řízením zahajovaným z úřední moci, a tedy vlastníka věci lze považovat za účastníka jen tehdy, když se může rozhodnout o uložení ochranného opatření propadnutí věci či náhradní hodnoty.

Kromě těchto tří účastníků mohou v řízení vystupovat i další subjekty, kterými jsou: osoba přímo postižená spácháním přestupku, zákonný zástupce, opatrovník mladistvého a dále také orgán sociálně-právní ochrany dětí.³³

3.3. Postup před zahájením přestupkového řízení

V § 42 správního řád je ustanoveno, že „*správní orgán je povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Pokud o to ten, kdo podal podnět, požádá, je správní orgán povinen sdělit mu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu.*“³⁴ Ze správního řádu můžeme v tomto ohledu přeskočit do přestupkového zákona, kde § 73 představuje skutečnost, co má dělat orgán Policie České republiky, Vojenské policie nebo jiný správní orgán v situaci, kdy má podezření ze spáchání přestupku, ale není příslušný k projednání takového přestupku. V takové situaci, by měl oznámit svoje podezření bez zbytečného odkladu příslušnému správnímu orgánu. V oznámení nesmí chybět zmínka o konkrétním podezřelém z přestupku, pokud ho lze určit. Dále popis skutku, který je podle orgánu přestupkem, čas a místo, kde měl být přestupek spáchán a zákonné ustanovení obsahují skutkovou podstatu přestupku, popřípadě důkazy, které orgán zaregistroval.³⁵

---

³² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 70 (1), (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

³³ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. rozšířené vydání*. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 293-295

³⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 42. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

³⁵ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 73. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

Vzhledem k tomu, že se orgány policie považují za kvalifikovanější pro odhalování přestupků, než je tomu například u finančních či katastrálních úřadů, se jim pro některé přestupky stanovují povinnosti učinit některá nezbytná šetření. Jedná se konkrétně o přestupky obsažené v § 74 odst. 1. ZOP. Podle odst. 2 téhož paragrafu je policie povinna nejpozději do 30 dní od zjištění přestupku oznámit příslušnému správnímu orgánu zjištěné skutečnosti, ze kterých vytvoří úřední záznam a společně s oznámením ho příslušnému orgánu předá.³⁶

Zákon stanovuje obligatorní a fakultativní důvody, které způsobují, že správní orgán věc odloží, aniž by bylo přestupkové řízení zahájeno. Tyto důvody jsou zaznamenány v § 76 přestupkového zákona. Takovéto odložení však nezabraňuje případnému pozdějšímu zahájení řízení, budou-li k tomu splněny určité podmínky.

3.4. Zahájení přestupkového řízení

Příslušný správní orgán výhradně zahajuje přestupkové řízení, a to z moci úřední, což lze označit za zásadu oficiality. Správní orgán má povinnost ho zahájit o každém přestupku, o kterém se dozví, pokud zákon nestanoví jinak, v tomto případě se hovoří o zásadě legality.³⁷

Podle zákona se ustanovují dvě překážky, které brání zahájení řízení. Jedná se o překážku litispendence a rei iudicatae. Uvedené překážky jsou zakotveny v § 77 přestupkového zákona a zároveň, i ve správním řádě v obecné úpravě správního řízení. Překážka litispendence spočívá v tom, že již jednou zahájené řízení brání tomu, aby o téže věci bylo zahájeno jiné řízení. Proto je často nazývána překážkou probíhajícího řízení.³⁸ Vedle toho překážka rei iudicatae neboli věci rozhodnuté, která je uzákoněna v obecné úpravě správního řízení v § 48 odst. 2 SpŘ tak, že přiznat právo a uložit povinnosti ze stejného důvodu stejné osobě lze pouze jednou.³⁹

Přestupkový zákon v § 78 odst. 2 ustanovuje, že *„Řízení je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení podezřelému z přestupku nebo ústním vyhlášením takového*

---

³⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 74 (1), (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

³⁷ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. rozšířené vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 296

³⁸ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář. 2. vydání*. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 598-599

³⁹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 48 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

oznámení.⁴⁰ Obsahem oznámení o zahájení řízení je popis skutku, kterým se pachatel provinil, o kterém má být rozhodováno, a také o jeho předběžnou kvalifikaci.⁴¹ Za první úkon v přestupkovém řízení lze tedy označit oznámení o zahájení řízení. Skutek, jenž je jeho předmětem, může být během řízení upravován, ale podstata musí zůstat zachována. Pokud nastává situace, že v řízení má být rozhodnuto také o jiném skutku, správní orgán postupuje, tak jako v případě o zahájení řízení, které jsem již zmiňoval a předmětem řízení se stává i další skutek. V případě změny jeho kvalifikace, musí správní orgán obviněného o tomto činu informovat.⁴²

3.5. Některé postupy v průběhu přestupkového řízení

3.5.1. Ústní jednání

Předchozí úprava přestupkového zákona se otázkou obligatornosti ještě zabírala. Konání ústního jednání zákon sice upravoval, ale zabýval se pouze přestupky nepodnikajících fyzických osob. Podle přestupkového zákona může ústní jednání nařídít správní orgán, ten ale musí dbát na pravidla, které jsou obsažena v § 49 odst. 1 SpŘ. Podle něj ho nařizuje jen, když tak stanoví zákon, pokud to splní účel řízení a je-li to nezbytné k uplatnění práv účastníků řízení.⁴³

Obviněný má právo žádat o ústní jednání. To však neznamená, že tak správní orgán učiní. Ten může návrh zamítnout, pokud to není nezbytné k uplatnění práv obviněného. Navíc zákon přímo neformuluje právo na nařízení ústního jednání, obviněný má pouze právo o něj požádat. Důležité je, že podle § 80 odst. 2 ZOP musí být obviněný poučen o právu žádat nařízení ústního jednání.

Správní orgán má možnost, jestli je to nezbytné pro zjištění stavu věci, nařídít ústní jednání i bez žádosti obviněného. Jedná-li se v řízení o mladistvou osobu, správní orgán nařídí ústní jednání, aniž by o to obviněný požádal. Možnost o požádání má i poškozený, pokud se to třeba týká rozhodnutí o nároku na úhradu škody či nároku na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán předvolá účastníky přestupkového řízení k ústnímu jednání, a

---

⁴⁰ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 78 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

⁴¹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 78 (2), (3). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

⁴² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 296-297

⁴³ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 49 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

kromě obviněného, bez kterého ústní jednání lze za určitých podmínek konat, se má právo zúčastnit i poškozená osoba, nebo také např. zákonný zástupce a opatrovník mladistvého či orgán sociálně-právní ochrany dětí.

3.5.2. Řízení o přestupku navazující na kontrolu

„V řízení navazujícím na výkon kontroly mohou být skutečnosti zjištěné při kontrole jediným podkladem rozhodnutí o přestupku.“ Přesně tak je ustanoven § 81 přestupkového zákona. Předpokládá, že při rozhodování o spáchaném přestupku je možné vycházet pouze z kontrolních zjištění, a to za podmínky, že přestupkové řízení navazuje na výkon kontroly a skutečnosti, které při této kontrole správní orgán zjistil. To považuje za tolik dostačující pro zjištění stavu věci, že již dále nemá potřebu cokoliv dokazovat.

3.5.3. Dokazování

Základem přestupkového řízení je zjišťování stavu věci, a tedy provádění dokazování neboli posuzování dalších podkladů pro vydání rozhodnutí. Předchozí přestupkový zákon neobsahoval úpravu týkající se podkladů pro vydání rozhodnutí, a proto bylo nezbytné se odkazovat na právní úpravu správního řádu.⁴⁴ Současný přestupkový zákon se už touto problematikou zabývá, ale ne v plném rozsahu, a tak nadále platí ustanovení § 1 odst. 2 Spř, které říká: „*Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.*“⁴⁵

Institut výslechu a výpovědi, jenž je zakotven v přestupkovém právu, posiluje práva obviněného v přestupkovém řízení, což platí i o právu účastníků řízení klást otázky svědkům, znalcům a sobě navzájem. Přestupkový zákon dále ukládá obviněnému právo nevypovídat a současně zakazuje správnímu orgánu, aby obviněného nutil do poskytnutí výpovědi či doznání, přičemž správní orgán podle § 82 odst. 2 musí obviněného před výslechem o těchto právech poučit. Naopak, pokud je výslech důležitý k uplatnění práv obviněného, správní orgán podle § 82 odst. 1 výslech provede v zájmu obžalovaného.

„*Výslech obviněného nesmí být proveden za stejných podmínek, za jakých nesmí být vyslýchán svědek.*“⁴⁶ Tato věta § 82 odst. 1 ZOP bývá často označována za problematickou. Vzhledem k tomu, že výslech obviněného a výslech svědka představují různé důkazní

---

⁴⁴ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 624-628, 641, 646

⁴⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 1 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

⁴⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 82 (1), (2), (3). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

prostředky, má každý z nich jiné právo na výpověď. Například § 55 správního představuje situace, kdy má svědek právo odmítnout vypovídat, nebo kdy nesmí být přímo vyslýchán. Naproti tomu obviněný nemá povinnost výpověď podávat vůbec a má právo na obhajobu.

3.5.4. Zajišťovací opatření

Před zahájením přestupkového řízení, a dokonce i po samotném zahájení, má správní orgán podle § 83 ZOP možnost uložit obviněnému záruku splnění povinnosti v situaci, kdy se orgán domnívá vyhýbání se potrestání ze strany obviněného, popřípadě výkonu uloženého správního trestu nebo maření či stěžování prováděného přestupkového řízení. Toto zajišťovací opatření jinak upravuje § 147 správního řádu, kde je zakotven samotný postup uložení opatření.

Jako další ze zajišťovacích opatření, které lze zde uvést, a ke kterému je správní orgán příslušný ho uložit, je oprávnění zakázat zrušení, zánik nebo přeměnu obviněné právnické osoby. Tuto možnost správní orgán využívá, má-li důvodné podezření, že by se ona právnická osoba mohla svým zánikem či přeměnou vyhnout sankci, která by jí byla uložena nebo by mohla zmařit uspokojení nároku na náhradu škody či nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Správní řád ustanovuje i další zajišťovací prostředky, které mohou posloužit k zajištění účelu a průběhu přestupkového řízení.⁴⁷

3.5.5. Přerušování řízení

V přestupkovém zákoně, konkrétně v § 85 jsou dány tři důvody přerušování přestupkového řízení, přičemž první důvod je označován za obligatorní a další dva za fakultativní.

První důvod přerušování je tedy obligatorní, stanovuje totiž, že správní orgán přerušuje řízení v situaci, kdy ve stejné věci byla podána kasační stížnost podle soudního správního řádu. Tímto ustanovením v přestupkovém zákoně se zlegalizovala praxe některých správních orgánů, které na vyřízení kasační stížnosti s ohledem na zmíněné procesní problémy vyčkávaly, i když k tomu neměly výslovnou právní oporu.⁴⁸

---

⁴⁷ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2. rozšířené vydání*. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 298-299

⁴⁸ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář. 2. vydání*. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 692-693

Další dva důvody přerušení řízení lze označit za fakultativní. Správní orgán uváží, zda je využije či nikoli. Správní orgán může podle § 85 odst. 2 řízení přerušit, pokud obviněný není schopen pochopit smysl řízení, kterého je součástí, kvůli přechodné duševní poruše, která se však objevila až po spáchání daného skutku. Z onoho důvodu by měl pak správní orgán v řízení rozhodovat na základě odborného lékařského posudku. V případě druhého fakultativního důvodu k přerušení řízení pak správní orgán bere ohled na to, zda obviněný očekává trest za jiný skutek v trestním řízení. Trest ve správním řízení se jeví jako bezvýznamný vůči trestu uloženém v trestním řízení, a je tedy důvod přestupkové řízení přerušit. Důvodová zpráva zákona uvádí, že tento důvod „*souvisí se samotným smyslem řízení o přestupku, neboť uložení správního trestu za přestupek v případě, že je souběžně vedeno trestní řízení, v němž je uložen trest, který podstatně více zasáhne právní sféru obviněného, je z hlediska smyslu a účelu správního trestu neefektivní. Správní orgán tak bude mít možnost přerušit řízení a vyčkat uložení trestu v trestním řízení, poté buď meritorně rozhodne, nebo řízení o přestupku zastaví.*“⁴⁹

3.6. Skončení řízení před správním orgánem

Přestupkový zákon stanovuje několik možností, kterými správní orgán I. stupně skončí přestupkové řízení.

3.6.1. Předání věci

Správní orgán této možnosti využívá ihned, bez zbytečného odkladu, a to jak před zahájením přestupkového řízení, tak i v jeho průběhu. Při aplikaci možnosti předání věci vydá orgán usnesení, které je zaznamenáno do spisu. Pokud je tedy přestupkové řízení již zahájené a správní orgán předá věc jinému orgánu, tak probíhající řízení má účinky skončení a správní orgán, kterému věc byla předána, nebude v zahájeném řízení pokračovat a zahájí nové přestupkové řízení. V § 64 přestupkového zákona je pak ustanoveno, komu může správní orgán věc předat.

3.6.2. Rozhodnutí, kterým se obviněný uznává vinným

Výroková část rozhodnutí o přestupku, kde se obviněný uznává vinným, se kromě účastníků řízení uvádí speciální náležitosti, které obsahuje přestupkový zákon v § 93 odst. 1.

---

⁴⁹ BOHADLO, David. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-052-6. str. 486

3.6.3. Rozhodnutí, kterým se obviněný uznává vinným jako právní zástupce

Správní orgán má pravomoc toto rozhodnutí vydat, pokud dospěje k tomu, že jsou dány podmínky přechodu odpovědnosti právnické osoby za přestupek, které stanoví § 33 ZOP nebo podmínky přechodu odpovědnosti podnikající fyzické osoby v případě její smrti na osobu, jež v podnikání pokračuje podle § 34 ZOP. Zde se vyskytuje případ, kdy obviněný byl uznán za vinného z hlediska právního zastoupení osoby, která přestupek spáchala. Ve výrokové části rozhodnutí se kromě náležitostí § 93 odst. 1 uvedou i náležitosti odst. 2.

3.6.4. Rozhodnutí o schválení dohody o narovnání

Další možností, jak lze skončit přestupkové řízení je schválení dohody o narovnání. Tu mezi sebou uzavírají poškozený a obviněný. Správní orgán tuto dohodu schválí v případech, které jsou uvedeny v § 87 odst. 1 ZOP. Ještě před vydáním tohoto rozhodnutí, je správní orgán povinen vyslechnout poškozeného a obviněného. Ve výrokové části rozhodnutí se pak uvedou náležitosti podle § 93 odst. 3 ZOP. Dohodu o narovnání může uzavřít poškozený i s osobou, která je právním nástupcem obviněné osoby, a to jak právnické, tak i podnikající fyzické osoby.

3.6.5. Zastavení řízení

Podle přestupkového zákona existují obligatorní a fakultativní důvody, díky kterým může správní orgán zastavit přestupkové řízení. O zastavení řízení rozhoduje správní orgán formou usnesení, a to v případech kdy tak zákon stanoví. V situacích, kdy je řízení zastaveno, je pro některé případy zákonem dáno, že se řízení může opět zahájit. Například když je o skutku rozhodnuto tak, že se nestal, že je trestním činem nebo že ho obviněný nespáchal.⁵⁰

3.7. Zvláštní druhy přestupkového řízení

3.7.1. Společné řízení

Tento druh řízení představuje zvláštní typ správního řízení, které obecně zakotvuje § 140 SpŘ. Ukládá možnost správnímu orgánu spojit různá řízení, ke kterým je příslušný. Musí se však týkat stejného předmětu řízení nebo spolu musí věcně souviset, anebo se týkat stejných účastníků řízení. Vzhledem k řízení o přestupku se nahlíží v této situaci do přestupkového zákona, konkrétně do § 88, kde je společné řízení obsaženo.

---

⁵⁰ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2.* rozšířené vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 300-302

3.7.2. Řízení o náhradě škody a o vydání bezdůvodného obohacení

Jedná se o zvláštní druh přestupkového řízení nebo také o adhezní řízení. O tom jsem se ale již zmiňoval v této kapitole výše, když jsem se zabýval účastníky přestupkového řízení. Lze tedy jen dodat, že tímto zvláštním řízením, se zabývá § 89 přestupkového zákona.

3.7.3. Vydání příkazu

Příkaz je forma rozhodnutí, jenž se vydává ve správním řízení. Tato skutečnost je zakotvena v § 150 SpŘ. Jako zvláštní druh řízení ho upravoval již předchozí přestupkový zákon, a to v zájmu zjednodušení a urychlení při projednáváním přestupku, což současný zákon též preferuje, ale již se tolik neodchyluje od správního řádu jako ten předchozí. § 90 odst. 1 tohoto zákona říká, že o přestupku může správní orgán rozhodnout příkazem. Pokud tak nastane, lze považovat příkaz za první úkon v přestupkovém řízení a zároveň i jediným, nepodá-li se k příkazu odpor. Specificky je vydání příkazu zkrácenou formou řízení, kde je obviněný uznán vinným za spáchaný přestupek.

3.7.4. Vydání příkazu na místě

Formu příkazu na místě, lze též označit za rozhodnutí, které má vést ke zkrácení a zjednodušení jednání o přestupku, ovšem pouze za předpokladu, že obviněný souhlasí a jsou k tomu splněné náležité podmínky. Zároveň má příkaz na místě vést ke snižování administrativní zátěže osob, kterých se to týká a příslušných správních orgánů.⁵¹ Podle § 91, jenž se příkazem na místě zabývá, lze příkazem na místě uložit pouze pokutu, kterou může podle odst. 2 téhož ustanovení uložit příslušný správní orgán a jiné orgány či úřední osoby.⁵²

---

⁵¹ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 718-719, 734-735, 747-748

⁵² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 91 (1), (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-2502>

4. Správní tresty

Na rozdíl od zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích se se již dosavadní právní úprava nezaobírá pojmem „sankce.“ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich využívá pojem „správního trestu“, který lépe vyjadřuje trestní povahu hrozící za přestupek a ukládané sankce. § 35 ZOP upravuje druhy správních trestů a jeho důvodová zpráva uvádí: „Pojem „správní trest“ má zdůrazňovat, že se jedná o sankci trestního charakteru, jež má za cíl trestat porušení právních povinností uložených předpisy správního práva. Pojem „sankce“ naopak vyvolává dojem, že se jedná o právní následek netrestního charakteru, jako je například opatření k nápravě nebo některý z jiných prostředků dozoru a kontroly ukládané v rámci činnosti správních orgánů. Například zákaz činnosti nemá v některých jiných zákonech povahu správního trestu, ale právě sankčního opatření netrestní povahy, a proto by měl nový zákon zavedením pojmu „správní trest“ jednoznačně rozlišit povahu sankce netrestního a trestního charakteru.“⁵³

Pojem trest lze označit za určitou újmu, jež vede k porušení právní povinnosti. Je jedno, zda se jedná o peněžitou či nepeněžitou podobu, základem trestu je smyslně zasáhnout osobnost pachatele přestupku. Pokládá se za odstrašující funkci právní odpovědnosti a vedle ní se ještě vyskytuje funkce preventivní, která má neméně významnou roli. Trest, který uloží správní orgán, by měl mít individuálně-preventivní účel, což znamená odradit pachatele, aby se nedopouštěl opakovaného přestupku neboli recidivy. Kromě toho by měl obsahovat generálně-preventivní účel, jenž má působit i proti potenciálním pachatelům a má je odrazovat od páčání přestupku.⁵⁴

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich stanoví pravidla pro ukládání jednotlivých druhů trestů, které se aplikují podpůrně vůči ustanovením o správních trestech. Ta jsou obsažena v zákonech vymezujících skutkové podstaty jednotlivých přestupků. Rovněž tento zákon obsahuje obecná pravidla, která určují druh a výměry správního trestu v rámci možných druhů a výměr za jednotlivé přestupky.

---

⁵³ BOHADLO, David. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-052-6. str. 244

⁵⁴ STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str. 66

Podle §36 ZOP „*Správní trest lze uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.*“⁵⁵ Za podmínek v §41 odst. 1 a 3 ZOP se uplatňuje absorpční zásada, ta slouží k uložení správního trestu, při kterém se pachatel dopustil dvou a více přestupků. Ty se projednávají ve společném řízení a správní trest se uloží podle ustanovení, které se vztahuje na nejpřísněji trestný přestupek. Pokud však nastane situace, že horní hranice sazeb pokut jsou stejné, správní orgán uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný.

V jednotlivých paragrafech ZOP se uplatňují zvláštní způsoby rozhodnutí ve věci správního trestu:

- Podmíněné upuštění od uložení správního trestu – §42
- Upuštění od uložení správního trestu – §43
- Mimořádné snížení výměry pokuty – §44⁵⁶

Správní tresty se stejně jako trestné činy vyvíjely průběhem lidské společnosti. Ještě v 19. století bylo možné trestat některé přestupky pokutou v řádu několika zlatých. Tresty ale spočívaly například i zbitím pachatele, který přestupek vykonal, vězněním v žaláři či třeba vyhoštěním z určitého místa nebo země. Již v dřívější době tehdejší právní předpisy ctily zásadu „*nulla sine lege*“, což v překladu znamená: „Není trestu bez zákona.“ I současný přestupkový zákon z této zásady pochopitelně vychází. Konkrétně ustanovení §35 ZOP stanovuje taxativní výčet správních trestů, které pachateli lze uložit. Jiný správní trest, než je uveden v tomto paragrafu, uložit pachateli nelze.⁵⁷

V již zmíněném §35 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, se můžeme setkat s pěticí správních trestů, mezi které patří:

- a) napomenutí,
- b) pokuta,
- c) zákaz činnosti,
- d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty,

---

⁵⁵ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §36. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁵⁶ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str 282-285

⁵⁷ STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str.69

e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku⁵⁸

4.1. Napomenutí

Je druh správního trestu, který se ukládá fyzické, právnické či podnikající fyzické osobě za méně závažný přestupek. V zásadě ho lze uložit za každý přestupek, nestanoví-li zákon jinak. Napomenutí se považuje za nejmírnější druh správního trestu, jehož uložením vzniká pachateli onoho přestupku morální újma, na rozdíl od většiny ostatních správních trestů, které se dotýkají majetkové sféry a způsobují tedy majetkovou újmu⁵⁹. Důvodová zpráva k tomuto správnímu trestu uvádí: „*Napomenutí je druhem správního trestu, který se v přestupkovém řízení osvědčil. Tento správní trest má v systému správního práva trestního své nezastupitelné místo zejména při řešení přestupků vykazujících nižší míru společenské škodlivosti.*“

Napomenutí, jak již bylo zmíněno výše, je možné obecně uložit za jakýkoliv přestupek. Musíme však brát v potaz, že existují dvě výjimky, na jejichž základě je zákonem vyloučeno správní trest napomenutí uložit.⁶⁰ První z nich jsem v práci už také uvedl a spočívá v tom, že podle § 36 ZOP nelze uložit napomenutí s dalším správním trestem, a to konkrétně s pokutou. § 36 ZOP stanoví, že „*správní trest lze uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.*“⁶¹ Druhá výjimka spočívá v řadě zvláštních zákonů, které vylučují možnost správních orgánů ukládat správní trest napomenutí. Jako příklad lze uvést zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Podle § 93 odst. 1 ZOP se vydává rozhodnutí o uložení správního trestu napomenutí. Správní orgán při ukládání napomenutí upozorní pachatele přestupku na důsledky, které vznikají při protiprávním jednání, a to proto kdyby se osoba i v budoucnu dopouštěla podobného jednání. Mohou napomenutého například upozornit na jiný správní trest, jedná se například o uložení pokuty, kde často správní orgán upozorňuje na výši pokuty, která může být zákonem pachateli přestupku uložena. Tyto upozornění jsou součástí odůvodnění

---

⁵⁸ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §35. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁵⁹ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 362-363

⁶⁰ BOHADLO, David. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-052-6. str. 293

⁶¹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, §36. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

samotného rozhodnutí. Kromě standartního typu rozhodnutí podle § 93 ZOP lze ještě ukládat tzv. zvláštní rozhodnutí ve věci, kterým je příkaz, ten ustanovuje § 90 ZOP.

Pokud tak stanoví zákon, pravomocná rozhodnutí o přestupku se dle § 106 odst. 1 ZOP zapisují do evidence přestupků. Společně s nimi se zapisuje rozhodnutí o uložení správního trestu napomenutí, včetně příkazů či příkazů na místě.⁶² Je však důležité rozlišovat napomenutí správního trestu a napomenutí disciplinárního či kárného opatření. V případě disciplinárního či kárného opatření jde sice o sankci, nejedná se však o napomenutí z hlediska správního trestu ve smyslu zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.⁶³

4.2. Pokuta

Správní trest pokuta nebude zde rozvádět, protože se tomuto tématu budu věnovat později v samostatné kapitole.

4.3. Zákaz činnosti

Jedná se o jeden z druhů správních trestů, které již upravovala předchozí právní úprava v § 14 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Představuje jeden z nejzávažnějších a často trvalejších zásahů do právního postavení pachatele, který přestupek spáchal. Preventivní ale i represivní charakter má tato sankce, která v některých případech může mít dokonce dopad na běžný život či na výkon povolání určité osoby.⁶⁴ V důvodové zprávě zákona ZOP se uvádí, že „*správní trest dočasně vyřizuje pachatele přestupku z možnosti zastávat některá zaměstnání nebo povolání, anebo vykonávat činnosti, k nimž je zapotřebí určitého oprávnění.*“

Zákaz činnosti je správním trestem, který zabrání pachateli přestupku v páchání dalších přestupků. Uskutečňuje se to tím, že se pachateli dočasně pozastaví funkce či vykonávání určité činnosti, ke kterým je třeba mít veřejnoprávní oprávnění, popřípadě tu činnost, která je vykovávána v pracovním nebo v jiném obdobném poměru. Za veřejnoprávní

---

⁶² JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 363-364

⁶³ STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str. 69

⁶⁴ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 374

oprávnění můžeme pokládat: povolení, souhlas, ohlášení nebo další takové typy oprávnění, jež udělují orgány veřejné moci. Jako typický příklad lze uvést zákaz řízení motorových vozidel nebo zákaz vstupu na sportovní utkání.

Podobně jako u napomenutí lze zákaz činnosti uložit fyzické, právnické i podnikající fyzické osobě. V případě mladistvého za podmínek, že by zakázání činnosti bránilo v přípravě na jeho povolání, dle § 58 odst. 1 ZOP nelze uložit správní trest zákazu činnosti. Tento správní trest lze uložit jak v rámci přestupkového řízení, tak též i příkazem.⁶⁵ Jedná-li se však o příkaz na místě, zákaz činnosti v tomto případě uložit nelze, vzhledem k § 91 odst. 1 ZOP. Ten stanoví, že „*správní orgán může příkazem na místě uložit pouze pokutu.*“⁶⁶

Při ukládání trestu zákazu činnosti zákon obsahuje několik podmínek, které musejí být splněny. Tou první podmínkou je skutečnost, že lze zakázat určitou činnost jen tehdy, došlo-li k přestupku při výkonu oné činnosti nebo přímo s ní souvislé. Je tedy potřeba, aby mezi přestupkem a danou činností byla přímá souvislost. Dále je zde důležité, že správní trest zákazu činnosti uložit lze pouze, když tak stanoví výslovně zákon, což lze označit jako druhou podmínku. Třetí podmínkou je skutečnost, že tento trest lze uložit nejvýše jen na dobu stanovenou jiným zákonem. V případě, že takovéto ustanovení chybí, se postupuje podle přestupkového zákona, ve kterém je stanovena doba zákazu činnosti nejdéle na 3 roky, což nám upravuje §47 odst. 2 ZOP.⁶⁷ Poslední podmínkou je skutečnost, která nedovoluje zakázat činnost, při které zákon její výkon ukládá. Podmínka pro ukládání tohoto správního trestu platí i pro mladistvé, tu jsem ale již zmiňoval v odstavci výše.⁶⁸

Není-li zákonem dáno jinak, platí, že nejdelší doba zákazu činnosti činí 3 roky. U mladistvých je však doba stanovena pouze na rok a to podle § 58 odst. 2 ZOP. Do stanovené doby zákazu činnosti se započítává i časový úsek, ve kterém pachatel již nesměl danou činnost vykonávat na základě úředního opatření učiněného v souvislosti s projednávaným přestupkem. Nejdříve v den po uplynutí poloviční doby zákazu činnosti nebo kdykoliv poté, může správní orgán na návrh pachatele upustit od zbytku správního trestu zákazu činnosti, musí být však prokázáno, že způsobem pachatelova života nebo provedením účinných

---

⁶⁵ BOHADLO, David. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-052-6. str. 302-303

⁶⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 91 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁶⁷ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 47 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁶⁸ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 375-376

opatření není další výkon potřebný. Návrh může podat také zákonný zástupce pachatele, opatrovník či orgán sociálně-právní ochrany dětí, což říká § 99 odst. 1 ZOP.⁶⁹ Pokud však nastane situace, kdy pachatel neuhradí pokutu, jež mu byla spolu se zákazem činnosti udělena, a to i jen z části, nemá nárok na upuštění poloviční doby ze správního trestu.⁷⁰

4.4. Propadnutí věci

Propadnutí věcí je další ze správních trestů, které již znala předchozí právní úprava. Tento trest je navíc také obsažen v trestním zákoníku. Uložit ho lze samostatně nebo s jiným správním trestem a nemusí být výslovně uvedeno v jiném zákoně. Z povahy tohoto trestu vyplývá, že ho správní orgán může uložit pouze v některých případech. Pachateli přestupku vzniká uložením tohoto trestu majetková újma. Účelem propadnutí věci je odejmutí prospěchu ze spáchané činnosti, ale zároveň má tato sankce i preventivní charakter pro pachatele přestupku.⁷¹

Propadnutí věci je druh správního trestu, jehož uložením se vlastníkem věci, která byla odebrána pachateli přestupku stává stát.⁷² ZOP ustanovuje tento správní trest v § 48, který v odst. 1 upravuje, kdy ho lze uložit. Rozlišují se celkem tři důvody, kdy se uvažuje o uložení propadnutí věci. Je však možné, že zvláštní zákon stanoví další důvody k uložení, nebo naopak je určitým způsobem zúží.

Prvním důvodem uložení propadnutí věci je skutečnost, kdy se jedná o věc, která byla ke spáchání přestupku užita nebo určena.⁷³ Za věc je užita ta, díky které pachatel naplnil skutkovou podstatu přestupku a bez níž by nebylo vůbec možné skutkovou podstatu přestupku v konkrétním případě naplnit. Daná věc však musí být významná při protiprávním jednáním pachatele. Nestačí, aby danou věc měl pachatel při spáchání přestupku pouze u sebe, to není důvod pro propadnutí takové věci. Věc je určena ke spáchání přestupku v případě, že ke spáchání ještě nedošlo. Platí zde stejně jako při užití, že daná věc musí být

---

⁶⁹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 99 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁷⁰ STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str. 71

⁷¹ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 383

⁷² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 287

⁷³ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 48 (1) a). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

pro pachatele přestupku významná k plnění skutkové podstaty přestupku. K propadnutí věci nedochází, jedná-li se o věc, kterou má pachatel u sebe pouze náhodou.

O druhý důvod, kdy je možné uložení této sankce, se jedná v případě, kdy propadnutí věci nastává, *jde-li o věc, kterou pachatel získal přestupkem nebo jako odměnu za něj.*⁷⁴ Věcí získanou přestupkem je věc, kterou pachatel nabyl při spáchání protiprávního jednání, jako například při krádeži nebo věc, jež byla při přestupku vyrobena. Za odměnu je pak považována jiná věc, kterou se pachatel obohatil v souvislosti se spáchaným přestupkem. Není důležité, zda ji získal před spáchaným činem nebo až po něm, co už ale důležité je, že musí jít o věc hmotnou. Nemůže se jednat například o dobrý pocit, který pachatel získal po spáchaném činu.

Třetím důvodem, kdy lze uložit tento správní trest je situace, ve které pachatel přestupku vymění nebo prodá získanou věc či odměnu, kterou nabyl svým činem za věc jinou.⁷⁵ Onu situaci přímo ustanovuje § 48 odst. 1 c) ZOP ve znění: *„Propadnutí věci lze uložit jen, jde-li o věc, kterou pachatel, byť i jen zčásti, nabyl za věc uvedenou pod písmenem b), pokud hodnota věci uvedené pod písmenem b) není ve vztahu k hodnotě nabyté věci zanedbatelná.“*⁷⁶

Tento trest může správní orgán uložit jen za podmínky, že jde o věc náležející pachateli. Je tedy důležité, aby pachatel by výlučným vlastníkem věci. Nastává-li však situace, že mu určitá věc zcela nenáleží, může správní orgán rozhodnout o uložení ochranného opatření zabránění věci, které upravuje § 53 ZOP.

V odst. 3 o propadnutí věci je uzákoněna podmínka, při níž nelze uložit tento správní trest pachateli, jehož věc je v nápadném nepoměru k povaze přestupku. Sice může být hodnota věci správnímu orgánu známa z jeho odborných znalostí či znaleckého posudku, přestupkový zákon ale nestanovuje žádná kritéria hodnoty věci, která je předmětem této sankce.

Jak jsem již v práci k tomuto správnímu trestu uvedl, tak i § 48 odst. 4 ZOP zakotvuje, že: *„Vlastníkem propadlé věci se stává stát,“* (zastoupen Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových) a to i v případě, že správním orgánem, který propadnutí věci uložil, je

---

⁷⁴ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 48 (1) b). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁷⁵ BOHADLO, David. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-052-6. str. 309-310

⁷⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 48 (1) c). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

obecný úřad. Jiný zákon však může stanovit, že vlastníkem věci může být i jiný subjekt, než je stát. Obecně platí, že vlastnické právo na stát přechází právní mocí rozhodnutí nezávisle na tom, zda správní orgán má v době rozhodování onu věc k dispozici.⁷⁷

4.5. Propadnutí náhradní hodnoty

Na základě stávající právní úpravy můžeme propadnutí náhradní hodnoty považovat za nový správní trest. Význam tohoto trestu spočívá v náhradě správního trestu propadnutí věci, který je jinak běžně ukládán. Nejvyšší soud v usnesení 6 Tz 64/2013 uvedl, že „*účelem propadnutí náhradní hodnoty podle § 56a TrZ je tedy možnost zajištění a následná konfiskace ekvivalentu výnosu z trestné činnosti, pokud z nejrůznějších důvodů nelze zajistit přímo konfiskaci výnosu z trestné činnosti (z důvodů jeho zničení, zužitkování apod.).* Podmínkou pro uložení tohoto druhu trestu pak není zjištění, že tento ekvivalent má sám původ v trestné činnosti jako jeho výtěžek.“⁷⁸

Tento správní trest spočívá v odebrání výnosu pachatele z přestupku, který spáchal, nejde-li uložit trest o propadnutí věci. Podmínkou pro uložení propadnutí náhradní hodnoty je skutečnost, že nastaly všechny podmínky pro uložení trestu propadnutí věci a také byl naplněn některý z jeho důvodů. Na základě věci, která by mohla být prohlášena za propadlou, je ale vyloučené uložit správní trest propadnutí věci, protože pachatel přestupku svým jednáním znemožní propadnutí takové věci.⁷⁹ Správní orgán může tedy uložit trest propadnutí náhradní hodnoty za podmínky, kdy pachatel přestupku danou věc:

- zničí (úplně znehodnotí),
- poškodí (částečně znehodnotí),
- zcizí,
- zatají,
- učiní neupotřebitelnou,
- zužitkuje,

---

⁷⁷ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 386-388

⁷⁸ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 391-393

⁷⁹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 287

– zmaří.⁸⁰

Tento správní trest ukládá správní orgán až do výše, která odpovídá hodnotě věci v situaci, kdy by mohla být prohlášena za propadlou. Její stanovení potom určí na základě znaleckého posudku, odborných znalostí či vyjádření správní orgán. Především jde v tomhle případě o finanční hodnotu. Vždy však nemusí jít jen o peníze. Jako prostředek náhradní hodnoty, je podle zákona možné považovat i o propadnutí jiné věci v případě že, daná věc bude mít obdobnou hodnotu jako věc, která se měla stát propadlou.

Podle § 49 odst. 2 přestupkového zákona je stejně jako u předchozího správního trestu propadnutí věci vlastníkem propadlé náhradní hodnoty stát, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. A to platí i v případě, kdy je trest uložen obecným úřadem, který zastává funkci správního orgánu. I v tomhle případě stát nabývá vlastnické právo právní moci rozhodnutí podle § 1114 občanského zákoníku.

4.6. Zveřejnění rozhodnutí o přestupku

Právní úprava přestupkového zákona ho obecně pokládá za nový správní trest, který však právní řád již předtím znal. Důvodová zpráva k tomuto správnímu trestu uvádí: „*Správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku může být v případě právnických osob efektivním správním trestem, jak to dokládá zkušenost zemí, kde je tento trest vůči právnickým osobám uplatňován (např. Francie).*“⁸¹

I z krátkého obsahu důvodové zprávy, kterou jsem do práce vložil, je možné poznat, že správní orgán může uložit trest zveřejnění rozhodnutí přestupku pouze právnické či podnikající fyzické osobě za předpokladu, že tak stanoví zákon. Zveřejnění rozhodnutí o přestupku však ustanovují i jiné zákony, ale ne v podobě správního trestu.

Tento správní trest má určité podmínky, které musejí být splněny, aby trest mohl být uložen. Tou první je skutečnost, že zveřejnění rozhodnutí o přestupku lze uložit pouze právnické a podnikající fyzické osobě. Uvádí se, že tento trest by byl pro fyzické osoby ze své podstaty nepřiměřeně přísný. Zveřejnění rozhodnutí o přestupku může správní orgán uložit

---

⁸⁰ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 49 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁸¹ BOHADLO, David. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-052-6. str. 314-315, 317

jen v případech, kdy tak zákon výslovně stanoví, což lze označit za druhou podmínku pro uložení trestu. Třetí podmínka spočívá v tom, že by měl správní orgán dbát na zásah do soukromí postižené právnické či podnikající fyzické osoby. Jedná se o to, aby trest byl přiměřený povaze a závažnosti přestupku, kterým se pachatel provinil. V důvodové zprávě tohoto zákona se uvádí, že značný zásah do postavení právnické osoby je nutné z hlediska správního orgánu v jednotlivých případech dobře zvážit, jelikož dobrá pověst je pro právnickou osobu značnou a důležitou vizitkou.

S tímto správním trestem existují ještě další podmínky, které musejí být kumulativně splněny. Jedná se o podmínky, které přímo vyplývají z § 50 přestupkového zákona. Ten ukládá, že rozhodnutí o přestupku je možno zveřejnit až po nabytí právní moci. Dále je zde podmínka, na jejímž základě se zveřejňuje jen výroková část rozhodnutí, kterým se tento správní trest ukládá. Tato výroková část navíc obsahuje časovou lhůtu, během níž se rozhodnutí o přestupku zveřejní. Odst. 2 přesně stanovuje časové rozmezí, které nesmí být kratší než dva měsíce a delší než 6 měsíců. Rozhodnutí závisí na správním orgánu, ten ho může kdykoliv v tomto časovém úseku zveřejnit. Přestupkový zákon udává počátek běhu lhůty, která startuje dnem nabytí právní moci rozhodnutí.

Je důležité, aby obsahem trestu zveřejnění rozhodnutí o přestupku nebyly údaje, kterými lze identifikovat jiné osoby než pachatele přestupku. Ve výrokové části rozhodnutí sice mohou být identifikační údaje fyzických, právnických i podnikajících fyzických osob, ale jedná se o osoby, které nejsou spojovány s pachatelem, nýbrž jsou jen například v postavení poškozeného. Navíc zveřejnění těchto identifikačních údajů je nezákonné, tudíž musí být z rozhodnutí vyjmuty. Nejčastěji způsobem, kterým se tyto údaje stanou nečitelnými.

Přestupkový zákon potom zakotvuje dva způsoby zveřejnění, které se musejí uskutečnit, a oba je popisuje § 50 odst. 3. První spočívá ve zveřejnění ve veřejném sdělovacím prostředku. Ve kterém to bude, závisí na správním orgánu, který zajišťuje takovéto zveřejnění. To už se ale provádí na náklady pachatele přestupku. Může se ovšem stát, že zveřejnění rozhodnutí provede sám pachatel, to ale jen v případech, kdy tak ukládá zvláštní zákon. Druhý způsob zveřejnění se provádí vyvěšením na úřední desce správního orgánu. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v § 26 odst. ustanovuje: *„Každý správní orgán zřizuje úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná. Pro orgány územního samosprávného celku se zřizuje jedna úřední deska. Obsah úřední desky se zveřejňuje i*

způsobem umožňujícím dálkový přístup.“⁸² Zveřejnění vykoná správní orgán, jenž v prvním stupni rozhodnutí vydal na svoje náklady. § 50 odst. 4 přestupkového zákona obsahuje časový úsek, v jehož mezích bude rozhodnutí vyvěšeno na úřední desce. Podle zákona je to rozmezí od 15 dnů do dvou měsíců. Znamená to, že rozhodnutí nesmí být vyvěšeno kratší dobu než 15 dnů a zároveň ne déle než 2 měsíce.⁸³

4.7. Ochranná opatření

Ochranná opatření se sice neřadí mezi správní tresty, ale můžeme je stavět vedle nich jako další právní následky přestupků. Stejně jako u správních trestů se jedná o opatření státního donucení, které dopadá na osoby, kterým způsobuje určitou újmu. Účelem těchto opatření není ovšem odstrašení, jako je možné upozorovat u správních trestů a rovněž společenské odsouzení, které se ochranných opatření též netýkají. Plní funkci generální prevence, tudíž by měly směřovat k nápravě pachatele.⁸⁴

V přestupkovém zákoně jsou stanoveny tři druhy ochranných opatření:

- a) omezující opatření – § 52,
- b) zabránění věci – § 53,
- c) zabránění náhradní hodnoty – § 54.

4.7.1. Omezující opatření

Omezující opatření ukládá správní orgán za spáchaný přestupek. Spočívá v zamezení či podstatnému snížení možnosti pachateli přestupku opakovat další ohrožování nebo porušování zájmů společnosti. Tento druh ochranného opatření lze uložit, jen pokud jsou splněny následující podmínky:

- je uložen pouze fyzické osobě
- pouze tam, kde to umožňuje zákon
- jen pokud existuje přímá souvislost u spáchaného přestupku a omezujícího opatření, které má být uloženo
- opatření musí být přiměřené povaze a závažnosti přestupku

---

⁸² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 26 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

⁸³ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 393-401

⁸⁴ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9. str. 288

- opatření musí být uloženo společně se správním trestem, a to maximálně na dobu dvanácti měsíců

Tato opatření se většinou stahují na zákaz návštěvy určitých míst. Jedná se o místa veřejně přístupná či taková, kde se pořádají sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce. Dále se ukládají osobám, kterým mají omezit či zamezit styk s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob. Většinou v případech, kdy dochází k domácímu násilí či například stalkingu. V poslední řadě pak na osoby, které se na základě tohoto opatření musejí podrobit vhodnému programu pro zvládnání agresivního či násilného chování.

Omezující opatření lze uložit i mimo správní obvod správního orgánu, který ho ukládá. Pokud taková situace nastane, má správní orgán povinnost do pěti pracovních dní právní moci rozhodnutí, informovat příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu má toto opatření účinnost. Obecně však platí, že správní orgán, který omezující opatření uložil, ho také kontroluje.⁸⁵

4.7.2. Zabrání věci

Pokud není možné uložit správní trest propadnutí věci ve smyslu § 48 přestupkového zákona a také za podmínek, které vyžadují bezpečnost osob, majetku nebo jiného obdobného zájmu, je třeba vzít v potaz ochranné opatření zabrání věci, které upravuje § 53 ZOP.

Uložením tohoto opatření se vlastníkem věci stává stát v takových případech, kdy se správní orgán rozhodne, že jde o zabrání věci ve smyslu § 53 ZOP. Jde o situace, kdy se do 60 dnů ode dne, kdy bylo zjištěno spáchání přestupku, nepodaří zjistit totožnost pachatele přestupku, a tudíž nelze zahájit řízení o přestupku, kde by mu mohl být uložen správní trest propadnutí věci. Dále jsou to případy, kdy podle zákona nelze uložit pachateli správní trest či proti němu vést přestupkové řízení. To se většinou děje v případě, kdy je pachatel přestupku mladší patnácti let. Nastávají i situace, ve kterých pachateli bylo upuštěno od správního trestu nebo, kdy věc pachateli zcela nenáleží nebo mu nenáleží vůbec. V ojedinělých případech potom není vlastník věci vůbec znám.

K ochrannému opatření zabrání věci dochází většinou v situacích, kdy se zabrána věc jeví pro společnost jako nebezpečná. Pod pojmem nebezpečná si lze v tomto ohledu představit např. zbraně, střelivo, výbušniny či nějaké omamné látky nebo drogy. V § 53 odst. 4 ZOP se

---

⁸⁵ STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str. 73-74

zmiňuje, že „o zabrání věci nelze rozhodnout, uplynulo-li od jednání majícího znaky přestupku 5 let.“⁸⁶

4.7.3. Zabráni náhradní hodnoty

I zde se vlastníkem zabrané náhradní hodnoty stává stát, a to i za předpokladu, že je správním orgánem obecný úřad. Smyslem tohoto ochranného opatření je odebrat náhradní hodnotu věci tomu, kdo jí před zabráním zničil, poškodil, zcizil, zatajil nebo takovou věc učinil neupotřebitelnou. A to až do výše hodnoty zabrané věci.⁸⁷

---

⁸⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 53. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁸⁷ STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7. str. 76

5. Pokuty

Nyní se v práci budu věnovat pokutám, které jsou hlavním tématem mé práce. Pokutami se označují další ukládané správní tresty. Je možné je označit za prvek, který je ukládán napříč celým právním řádem. Prakticky se ukládají den co den za nejrůznější prohřešky, například za jízdu ve veřejné dopravě bez jízdenky nebo za řízení dopravního prostředku pod vlivem alkoholu. Tyto přestupky vedou k ukládání pokut, popřípadě peněžitých trestů. Podle kriminologa Pata O'Malleyho jsou v dnešní době peníze tím nejčastějším prostředkem trestání, odrazování, nahrazování a regulování napříč právním systémem.⁸⁸

Podle mého názoru lze pokutu považovat za zřejmě nejtypičtější druh správního trestu, který lze uložit. Jde při ní o finanční postih pachatele, který dopadá do jeho majetkové sféry. Obdobně jako u předchozí právní úpravy, tak i současně účinný přestupkový zákon pokuty zařazuje mezi ostatní správní tresty, konkrétně jsou zakotveny v § 46 ZOP. Je podstatné zmínit, že se nejedná o náhradu škody, jež je přestupkem často způsobována, ale o právní následek přestupku, který byl spáchán.

Na rozdíl od napomenutí není pokuta újmou morální, ale majetkovou a jako správní trest obsahuje jak funkci preventivní, tak i represivní. Uložit pokutu lze každé fyzické, právnické i fyzické podnikající osobě souběžně s dalšími správními tresty s výjimkou napomenutí, což přesně lze vyvodit z § 36 přestupkového zákona.⁸⁹

5.1. Výše ukládaných pokut

Už samotný § 46, který se pokutou v přestupkovém zákoně zabývá nám v odst. 1 říká, že „*pokutu lze uložit ve výši stanovené zákonem.*“ Zásadně jsou pak stanoveny hranice sazby pokuty zvláštními zákony. Pokud ovšem nastává situace, kdy tomu tak není, je zákonem stanovena horní hranice nepřesahující částku 1000 Kč.⁹⁰ Důvodem je skutečnost, že se při správním trestání dodržuje zásada legality. Důvodová zpráva zákona k výši ukládaných pokut

---

⁸⁸ DRÁPAL, Jakub. *Přiměřenost peněžité sankce k majetku pachatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-297-1. str. 6

⁸⁹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 36. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁹⁰ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 47 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

uvádí: „*Pokud by výjimečně výše pokuty nebyla zákonem stanovena (legislativní nedopatření), pak se z důvodu právní jistoty a předvídatelnosti práva pro adresáty zákona stanoví obecná výše pokuty.*“ Ve většině případů by ovšem měla být výše pokuty v jiném zákoně ustanovena u skutkové podstaty přestupků.

Typová závažnost přestupku hraje velkou roli ve stanovení horní hranice sazby pokuty. Právní řád České republiky představuje dokonce některé zákony, kde se horní hranice sazby pokuty pohybuje v řádě několika milionů. Příkladem toho může být zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákona.⁹¹ Výše horní hranice sazby pokuty má vliv při ukládání správních trestů za více přestupků. Přestupkový zákon se tím zabývá v § 41 odst. 1: „*za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.*“⁹²

Pro některé kategorie osob existují zvláštní pravidla, podle kterých se horní hranice sazby pokuty upravují. Například u mladistvých osob se horní hranice snižuje na polovinu a zároveň nesmí být částka vyšší než 5000 Kč. K tomu je ale třeba dodat, že se ono ustanovení nepoužije v případě, kdy je mladistvý podnikající fyzickou osobou.⁹³

Vždy však nemusí být horní hranice sazby pokuty dána pevnou částkou. Některé zákony umožňují hranici určit výpočtem. Například § 37a odst. 4 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví umožňuje uložit pokutu až do výše 6 % hodnoty aktiv celkem.⁹⁴ V jiných případech se sice horní hranice stanovuje taky v závislosti na procentech, ale již je ohraničena pevnou částkou, přes kterou se nelze přenést.

Naproti tomu se se v ojedinělých případech stanovuje i dolní hranice sazby pokuty, převážně pak na úseku dopravy. Zákon o silničním provozu stanovuje v § 125c odst. 5 a), že za přestupek je možné uložit pokutu s dolní hranicí 25 000 Kč do 50 000 Kč.⁹⁵ K ustanovení

---

⁹¹ Zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákona, § 21 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-281>

⁹² Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 41 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁹³ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 57. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

⁹⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, § 37a (4) a). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>

⁹⁵ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, § 125c (5) a). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>

dolní hranici sazby pokuty Ústavní soud nálezem Pl. ÚS 14/2009 uvedl, že „*typová závažnost (škodlivost) deliktního jednání daného druhu může být obecně tak vysoká, že nepřipouští ani v individuálním případě stanovit „nulovou“ hodnotu výměry sankce. Posouzení spodní hranice sankční vazby je zásadně věcí zákonodárce. Ústavní předpisy neobsahují ohledně otázky dolní hranice sankční sazby žádnou direktivu – musí být všem dodržen příkaz proporcionality mezi typovou závažností deliktního jednání a výši sankční sazby.*“⁹⁶

5.1.1. Zvýšení pokuty

Za určitých podmínek se stává, že horní hranici sazby pokuty lze zvýšit. Obecně tuto možnost ukládá přestupkový zákon v § 41 odst. 2. Podle tohoto ustanovení lze sazbu pokuty zvýšit při ukládání správních trestů za více přestupků a to tak, že pokud se společně projednávají dva nebo více přestupků, správní orgán může uložit pokutu ve vyšší sazbě. Konkrétně zvýší horní hranici sazby pokuty nejprísněji trestného přestupku až o polovinu, ale maximálně v součtu horních sazeb jednotlivých, společně projednávaných přestupků.⁹⁷ Zvýšení horní hranice sazby pokuty může nastat i v případě, že pachatel dopustí přestupku opakovaně.

5.1.2. Snížení pokuty

V opačném případě může nastat snížení pokuty u dolní hranice její sazby. Podle § 44 odst. 1 lze uložit pokutu v nižší částce, než je zákonem uložena dolní hranice sazby pokuty v situaci, kdy:

- *vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout,*
- *je pokuta ukládána za pokus přestupku,*
- *pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná,*
- *pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost.*

---

⁹⁶ Nález pléna Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2011, ÚS Pl. ÚS 14/2009. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz>

⁹⁷ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 41 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

Podmínkou je pak, aby snížená částka uložené pokuty odpovídala minimálně výši jedné pětiny dolní hranice sazby pokuty, jenž je stanovena zákonem.⁹⁸

5.2. Dělní pokut podle O'Malleyho

Různí autoři nejčastěji dělí pokuty na dva druhy. Já se pokusím do práce obsadit dělení pokut podle kriminologa Pata O'Malleyho, který pokuty rozděluje na trestní a regulatorní.

5.2.1. Trestní pokuta

Až do 19. století byla dlouho jedním z hlavních trestů za trestné činy. Trestní pokuta má za cíl skutečně trestat, má jasně vyjádřit zavrženíhodnost určitého jednání, má zamezovat jeho opakování a svou přísností odradit pachatele od jeho spáchání. Jako jakýkoliv jiný trest omezuje svobodu zejména ve smyslu utrácení peněz za jakékoliv produkty či služby. Ve své podstatě s sebou nese určité morální odsouzení. Od ostatních trestů však neomezuje svobodu pohybu a svobody jiné, a z hlediska státu je pro něj výrazně levnější. Trestní pokuta musí reflektovat okolnosti případu a musí individuálně směřovat k osobě pachatele. Základní princip konceptu trestných pokut je, že jsou přímo úměrné jak majetku pachatele, tak i závažnosti spáchaného činu.

V současnosti je často provozována i s možnou ztrátou svobody při nezaplacení takové pokuty. Často jsou takové osoby potrestány krátkodobým trestem odnětí svobody, ale vzhledem k tomu, že velká část pachatelů není dobře finančně zabezpečena, bylo postupně uzákoněno a judikováno, že pokud si pachatel nemůže dovolit zaplatit uloženou pokutu, nemůže být do vězení poslán, protože by byl trestán za svoji chudobu. Proto je adekvátní, když je pokuta vázaná přímo na majetek pachatele.

5.2.2. Regulatorní pokuta

Na rozdíl od trestní pokuty podle O'Malleyho nemá tento typ pokuty za cíl potrestat pachatele, ani mu ušít trest tzv. na míru. Regulatorní pokuta se snaží, aby lidé dodržovali určitá pravidla. Je sice částečně trestem, ale nereaguje na potřeby jedince jako pokuta trestní, jež směřuje individuálně k pachateli. V řízení pachatel nevystupuje jako osoba, ale určitým způsobem jako subjekt, který může být například provozovatelem určitého prostředku. V některých případech pak už správní orgán nezajímá ani osoba pachatele, ale jen věc, která

---

⁹⁸ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 44 (1), (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

mu patří. V praxi to lze uvést na příkladu, kdy se při špatném zaparkování zaznamenává primárně SPZ.

Regulativní pokuta přišla se vznikem silniční dopravy, dnes již ale zasahuje do více každodenních oblastí života. Je to způsob, jak odlišit jednání od těch více nebezpečných k těm méně nebezpečným. Vzniklo tak administrativní či technické porušení pravidel, které je potřeba trestat určitým způsobem tomu přiměřeným. Vzhledem k okolnostem není tedy nutné, aby regulativní pokuta byla ukládána s přihlédnutím k majetku pachatele. Její uložení je pro stát výhodné, protože vzhledem k její obvykle nevysoké výši, nemusí řešit co s těmi, co pokutu nezaplatí. Je totiž očekáváno, že jí porušitel má možno prakticky vždy zaplatit.⁹⁹

5.3. Pořádková pokuta

Pořádková pokuta se řadí mezi nejdůležitější zajišťovací prostředky, které upravuje správní řád v ustanoveních od § 58 až § 63 a § 147. Jedná se o institut, který je nezbytný k zajištění účelu a průběhu řízení, proto je upravován ve všech základních procesních předpisech. Předchozí úprava správního řádu byla velmi neefektivní. Nepřiměřená nízká sankce ve výši 200 Kč, jež se ukládala při porušení procesních povinností, vedla často k závažným problémům v řízení.

Aktuální úprava správního řádu již stanovuje horní hranici sazby pořádkové pokuty na 50 000 Kč, to upravuje § 62 odst. 1 správního řádu.¹⁰⁰ Tato výše je stejná jako v ostatních procesních předpisech, příkladem může být § 44 soudního řádu správního, § 53 občanského soudního řádu či § 66 trestního řádu. Oproti předchozímu stavu byly podmínky pro ukládání pořádkové pokuty zpřesněny v tom smyslu, že výčet jednání je již taxativní a nelze ho žádným způsobem rozšiřovat.

Podle již zmiňovaného § 62 odst. 1 SpŘ může správní orgán uložit pořádkovou pokutu tomu, kdo závažně stěžuje jeho postup v řízení tím, že se bez omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu orgánu, dále že ruší pořádek i za předpokladu, že už byl již napomenut, a také tím, že neuposlechne pokyn úřední osoby.¹⁰¹ Kromě toho může správní orgán uložit pořádkovou pokutu tomu, kdo učiní hrubě urážlivé podání, a to i bez splnění podmínky

---

⁹⁹ DRÁPAL, Jakub. *Přiměřenost peněžité sankce k majetku pachatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-297-1. str. 6-9

¹⁰⁰ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 62 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

¹⁰¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 62 (1) a), b) c). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

v odst. 1.¹⁰² Je důležité podotknout, že ukládání pořádkových pokut má spíše pomoci k tomu, aby se zachovala autorita správních orgánů, která je nezbytná k efektivní aplikaci právních předpisů, ochrany lidské důstojnosti úředních osob a v neposlední řadě též k pozvednutí právního vědomí obecně.

Pořádkovou pokutu lze uložit i opakovaně. Správní orgán ale musí dbát na to, aby nebyla v hrubém nepoměru závažnosti následku a významu předmětu řízení, což lze označit za zásadu proporcionality. Na tom, jaká bude výše této pokuty, záleží pouze na uvážení správního orgánu. Je ukládána rozhodnutím, proti kterému lze podat odvolání, které má vždy odkladný účinek.¹⁰³ Podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů ji vybírá správní orgán, který ji také uložil.¹⁰⁴

Jako příklad přidávám vzor rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty podle § 137 odst. 2 správního řádu, kterou lze uložit tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení. V takovém případě může správní orgán uložit pokutu až do výše 5 000 Kč.¹⁰⁵ Vzor rozhodnutí je umístěn v přílohách na konci práce.

5.4. Pokuta příkazem na místě (bloková pokuta)

Blokové řízení, které mělo v předchozím zákoně o přestupcích samostatnou právní úpravu, bylo nahrazeno příkazem na místě. Považuje se za speciální zkrácené řízení, které je upraveno i v některých dalších zákonech obsahujících skutkové podstaty přestupků. Stále je ale občas označováno za blokové, v jiných případech je popsán pouze jeho průběh, aniž by bylo, jakkoliv nazýváno.

Pro rozhodování příkazem na místě stejně jako dříve u bloků je podmínkou, že obviněná osoba musí souhlasit s tímto postupem. Pokud je obviněným právnická nebo fyzická podnikající osoba, souhlas musí být udělen osobou, která za obviněného jedná. To, kdo za právnickou osobu jedná, upravuje správní řád s odkazem na občanský soudní řád. Důležité je, že obviněná osoba svým souhlasem nedává jen svolení správnímu orgánu rozhodnout tímto způsobem, ale souhlasí také se zjištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku a s konkrétní částkou pokuty, která je obviněnému uložena. V tomto ohledu tedy platí, že má-li

---

¹⁰² Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 62 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

¹⁰³ *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2021-03-05]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/metodicke-pomucky-ke-spravnimu-radu.aspx>

¹⁰⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 62 (4). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

¹⁰⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, § 137 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

správní orgán stav věci za prokázány, zaleží ještě na akceptaci ze strany obviněného. Pokud ten nevyžaduje, aby o přestupku bylo rozhodnuto ve standartním řízení, a souhlasí s uloženým trestem, tak správní orgán může příkaz na místě vydat. Nejvyšší správní soud se vyjádřil k situaci, kdy obviněný nesouhlasí s příkazem na místě. V rozhodnutí 2 As 47/2008 uvedl: „Pro úvahu, zda stěžovatel vyčerpал procesní prostředky k ochraně svých práv či nikoliv, totiž není rozhodné, do jaké míry se ztotožnil s názorem, že se skutečně dopustil přestupku, tj. jakou mírou vnitřní mentální distance či akceptace dosáhl ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu. Směrodatné je pouze to, jakým způsobem tento svůj případný nesouhlas projevil navenek, tj. zda tak učinil kvalifikovaně. Z hlediska zákonné úpravy pak představuje jedinou relevantní možnost docílit standartního správního řízení odmítnutí uloženou blokovou pokutu zaplatit.“¹⁰⁶

Ustanovení § 91 odst. 1 ZOP ukládá možnost správnímu orgánu uložit příkazem na místě správní trest, ale pouze pokutu.¹⁰⁷ Do nedávna, přesněji do 31. 12. 2018 bylo ovšem možné ukládat příkazem na místě rovněž napomenutí, o něm se však nevydával příkazový blok. Se zmiňovaným datem je také spojeno to, že přestupkový zákon do této doby výslovně neustanovoval možnost vyřešit přestupek na základě domluvy, v praxi tak i nadále vznikaly pochybnosti o tom, zda může být využíván institut domluvy. V metodické pomůcce Ministerstva vnitra bylo sice doporučeno některé případy řešit neformálně, ale díky nedostatečnému zákonnému ustanovení přetrvávala pochybnost takto postupovat. Do § 91 bylo tedy později doplněno, že příkazem na místě lze uložit pokutu, jen v případě, kdy přestupek nelze vyřešit domluvou.¹⁰⁸ Dnes už tedy i současná právní úprava klade důraz na situace, kdy správní orgán má zcela zvážít, zda rozhodne o přestupku příkazem na místě pokutou nebo zda k jeho projednání, vzhledem k závažnosti a osobě pachatele nepostačí pouze domluva.

5.4.1 Výše pokuty uložené příkazem na místě

Zásadní hledisko je též částka ukládané pokuty příkazem na místě. Stejně jako u pořádkové pokuty je i u té blokové zákonem nastavená maximální výše, která podle §91 odst. 1 ZOP činí 10 000 Kč. Je však důležité podotknout, že zvláštní zákon si výši může upravit.

---

¹⁰⁶ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 748-749

¹⁰⁷ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 91 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

¹⁰⁸ *Doprava logistika* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.dlprofi.cz/33/ukladani-pokuty-prikazem-na-miste-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Eq-2CGCXv5hMqlSBIMRW-RQ/>

K rozhodování příkazem na místě jsou ale vyhrazeny typově méně závažné přestupky, čemuž odpovídá i maximální možná výše pokuty podle přestupkového zákona. Zákonem stanovená výše ale platí pouze pro osoby, které v době spáchaní přestupku již oslavili osmnácté narozeniny, nebo se jedná o podnikající fyzické osoby. V situaci, kdy je osoba pokládána za mladistvou, ji lze uložit pokutu příkazem na místě v maximální výši 2 500 Kč, což bylo možné i v blokovém řízení podle předchozí právní úpravy přestupkového zákona. K tomu se vyjádřil Nejvyšší správní soud rozhodnutím 5 As 65/2009 následovně: „*připouští-li zákon projednání přestupku v blokovém řízení i s mladistvým pachatelem, nutně musí presumovat i způsobilost a odpovědnost mladistvého pachatele za své konání v průběhu řízení. Nelze se proto dovolávat nerozvážnosti a neuvědomění si následků chování mladistvého (zde zahození pokutového bloku).*¹⁰⁹

5.4.2 Historie blokového řízení

Pokud se podíváme do minulosti, tak historicky prvním blokovým správním ustanovením byl § 4 zákona č. 124/1931 Sb., zákonů a nařízení. Pokuty v tehdejší době mohl ukládat a vybírat pouze orgán veřejné moci, který k tomu byl zmocněn. Těmi mohli být členové četnictva, státní bezpečnostní strážé nebo i obecní bezpečnostní strážé. Za konkrétní přestupky mohly tyto orgány ukládat pokuty trestním příkazem ihned na místě ve výši, kterou zákon stanovil. Příkladem mohu uvést situaci, kdy řidič motorového vozidla za jízdy kouřil cigaretu, za tento přestupek mu mohla být uložena pokuta příkazem na místě ve výši 5 Kč, nebo pokud řidič jel v uzavřené osadě rychlostí přes 35 km za hodinu, mohl mu orgán veřejné moci udělit pokutu dokonce ve výši 20 Kč.¹¹⁰

5.4.3 Orgány příslušné k vydávání příkazu na místě

Pokutu příkazem na místě mohou vydávat ty správní orgány, které jsou k tomu věcně příslušné. Mezi ně lze řadit obecní úřady obce s rozšířenou působností, které jsou vždy příslušným správním orgánem, pokud zákon nestanoví jinak. Dále jsou to obecní úřady, jež mají možnost uložit příkaz na místě za předpokladu, že jde o přestupky proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti majetku a občanskému soužití. Mimo obecní úřady to mohou být také celní úřady, katastrální úřady nebo Úřad pro ochranu

---

¹⁰⁹ JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 749-751

¹¹⁰ PAVLÍČEK, Kamil a Jindřich KOMÁREK. *Historie a vývoj silničních dopravních přestupků v právní úpravě před vznikem Československé republiky a po jejím vzniku až do počátku České republiky*. 3. rozšířené vydání. Praha: Prime Safety, 2015. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-809-0390-652. str. 28-33

osobních údajů. Jmenované správní orgány jsou oprávněny řešit věc vydáním příkazu na místě, ale též mohou věc projednávat ve standardním správním řízení.

V § 91 odst. 2 přestupkového zákona je obsažen výčet orgánů, které jsou věcně příslušné k rozhodnutí o konkrétních přestupcích příkazem na místě. Na rozdíl od odstavce výše mohou rozhodovat pouze ve zkráceném řízení a nemohou projednávat věc v tom standardním. Jedná se o:

- a) *orgán Policie České republiky za přestupek proti pořádku ve státní správě v působnosti Policie České republiky, za přestupek proti pořádku v územní samosprávě, za přestupek proti veřejnému pořádku, přestupek proti občanskému soužití a přestupek proti majetku,*
- b) *orgán Vojenské policie za přestupek proti pořádku ve státní správě nebo za přestupek na úseku všeobecné vnitřní správy, pokud k němu došlo na úseku státní správy v působnosti Vojenské policie, za přestupek proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a přestupek proti majetku, jde-li o přestupek osoby podle § 3 zákona o Vojenské policii,*
- c) *orgán státní báňské správy za přestupek proti pořádku ve státní správě, pokud jím byly porušeny povinnosti vyplývající z ustanovení horních předpisů v působnosti orgánů státní báňské správy,*
- d) *orgán inspekce práce za přestupek proti pořádku ve státní správě, pokud jím byly porušeny právní předpisy o bezpečnosti práce, dopustil-li se tohoto přestupku zaměstnanec na svém pracovišti nebo podnikatel ve svých prostorách, a*
- e) *strážník obecní policie za přestupek, jehož projednání je v působnosti obce, za přestupek proti občanskému soužití, pokud nebyl spáchán porušením zákona o silničním provozu, a za přestupek proti pořádku ve státní správě spáchaný neoprávněným stáním vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.¹¹¹*

---

¹¹¹ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 91 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

Avšak ani tento výčet orgánů s konkrétními přestupky nemusí být definitivní, zvláštními zákony může být totiž doplňován.

5.4.4 Příkazový blok

Příkazový blok obdrží obviněný, pokud je mu příkazem na místě uložena pokuta či peněžitá záruka za splnění povinnosti. Označuje se za písemné vyhotovení příkazu na místě. Stejně jako podle § 90 ZOP platí, že vydání příkazu na místě může být prvním úkonem v řízení. Oznámení o zahájení řízení není třeba zasílat. Je ale na místě zdůraznit, že při vydání příkazového bloku nelze podat odpor a příkaz na místě se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím podpisem příkazového bloku obviněným. Postavení obviněného ale takovému omezení nezhoršuje, podmínka pro rozhodování příkazem na místě, je totiž skutečnost, že obviněný nebo osoba jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, souhlasí s postupem a s ním spojeným vydáním příkazového bloku. K tomu tedy obviněný souhlasí i se zajištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku a uložením pokuty.¹¹²

Nastává-li situace, kdy obviněný nemůže pokutu na místě zaplatit, vydá se mu příkazový blok na peněžitou povinnost na místě nezaplacenou a k tomu poučení, jak jí má dodatečně zaplatit, jakou má splatnost a jaké případné následky může očekávat při nezaplacení, které mohou vést až k exekuci.¹¹³

Ministerstvo financí vydává příkazové bloky, které pak předává celním a krajským úřadům. Následně je správní orgány odebírají od příslušného celního úřadu, plyne-li výnos do státního nebo jiného veřejného rozpočtu s výjimkou rozpočtů kraje a obce, nebo od krajského úřadu, za podmínky že výnos plyne do rozpočtu kraje či obce.¹¹⁴ Příkazové bloky mohou mít tři různé podoby v závislosti na situaci, ke které ho lze použít.

- Příkazové bloky na pokuty na místě nezaplacené – obsahují 20 trojlistů s částmi A (je určena správnímu orgánu), B (je vydávána při uložení pokuty příkazem na místě obviněnému či osobě za něho jednající) a C (je určena správnímu orgánu)

---

¹¹² JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9. str. 755-757

¹¹³ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 92 (1). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

¹¹⁴ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 92 (3). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

- Příkazové bloky na pokuty na místě zaplacené – obsahují 20 dvoulistů s částmi A (je určena správnímu orgánu) a B (je vydávána při uložení pokuty příkazem na místě obviněnému či osobě za něho jednající)
- Příkazové bloky na peněžitě záruky za splnění povinnosti – obsahují 20 dvoulistů s částmi A (je určena správnímu orgánu) a B (je vydávána při uložení peněžitě záruky za splnění povinnosti příkazem na místě obviněnému, podezřelému či osobě za ně jednající)

Pro výrobu těchto příkazových bloků se používá samopropisovací papír a pro jejich ochranu možného zneužití či falšování jsou opatřeny ochrannými prvky.¹¹⁵ Jako příklad přikládám vzor příkazového bloku na pokutu na místě zaplacenou, který vložím do příloh na konci práce.

Obecně lze shrnout, že příkazový blok musí vymezovat pachatele přestupku, popis spáchaného skutku a jeho právní kvalifikaci, uloženu povinnost a další formální náležitosti rozhodnutí. Konkrétní náležitosti příkazového bloku jsou vymezeny v § 92 odst. 2 ZOP a zní následovně:

- *jméno, popřípadě jména, a příjmení obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, a název právnické osoby,*
- *datum narození obviněného nebo identifikační číslo osoby, pokud je obviněným právnická nebo podnikající fyzická osoba, bylo-li jim přiděleno,*
- *adresa místa trvalého pobytu obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, popřípadě adresa místa hlášeného pobytu cizince, má-li hlášený pobyt na území České republiky, nebo adresa sídla obviněného, je-li právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, nebo adresa místa, kde se nachází jeho nemovitý majetek, nebo adresa místa, kde vykonává svoji činnost v případě, že na území České republiky nemá sídlo nebo je nelze zjistit a má na území České republiky nemovitý majetek nebo zde vykonává svoji činnost,*
- *podpis obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou,*

¹¹⁵ *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prikazove-bloky/vzory-prikazovych-bloku>

- popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání nebo v případě záruky za splnění povinnosti popis skutkových zjištění,
- právní kvalifikace skutku včetně formy zavinění a ustanovení právního předpisu, na jehož základě je povinnost ukládána,
- výše uložené pokuty nebo záruky za splnění povinnosti,
- označení správního orgánu,
- jméno a příjmení, funkce nebo služební číslo nebo identifikační číslo oprávněné úřední osoby,
- podpis oprávněné úřední osoby,
- datum a místo vydání příkazového bloku a
- poučení, že podpisem obviněného nebo osoby jednající za obviněného, který je právníčkou nebo podnikající fyzickou osobou, se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.¹¹⁶

5.5. Aplikace pokut u obcí a krajů

5.5.1. Obec

Vzhledem k tomu, že se zde zmiňují o ukládání pokut ze stran orgánu obce, je hlavním střediskem zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. Obec je podle něho zmocněna ukládat pokuty za přestupky, které projednává obecní úřad, a které jsou zakotveny v § 66 písm. d). Pokutu může uložit fyzické, právnícké i podnikající fyzické osobě na základě přenesené působnosti. Zmiňované osoby se mohou dopustit přestupku tím, že neudržují čistotu a pořádek na pozemku, který je jim vlastní či ho jen užívají. Tímto chování naruší vzhled obce a hrozí jim udělení pokuty až do částky 500 000 Kč. Stejná částka platí i v případě narušení životního prostředí v obci či odložení věci mimo vyhrazené místo. Pokuta až 200 000 Kč jim může být uložena za předpokladu, že úmyslně odstraní, poškodí nebo zakryjí tabulku s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství. Stejná částka může být uložena i vlastníkovu nemovitosti, který neoznačí budovu čísly stanovenými obecním úřadem nebo je neudržuje v řádném stavu či odmítne, aby mu na jeho nemovitost byla připevněna tabulka s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství. To platí, i pokud v blízkosti tabulky s označením umístí jiný

---

¹¹⁶ Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, § 92 (2). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>

nápis.¹¹⁷ Je stanoveno, že výnos pokut, které obec uložila je také příjmem obce, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Obec si sama pokuty vymáhá a vybírá.¹¹⁸

5.5.2. Kraj

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích konkrétně neříká, za jaké přestupky lze uložit pokutu, tak jak to je např. v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. V podkapitole ukládaných pokut příkazem na místě jsem zmiňoval situace, kdy krajský úřad vydává příkazový blok k pokutě příkazem na místě. Podle § 67 odst. 3 je krajský úřad zmocněn k projednávání přestupků v přenesené působnosti.¹¹⁹ Pokuty, které kraj uloží, taky sám vybírá a vymáhá, a pokud nestanoví zvláštní zákon jinak, je výnos pokut příjmem kraje.¹²⁰

---

¹¹⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 66 d). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

¹¹⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 147 (3). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

¹¹⁹ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, § 67 (1) b). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>

¹²⁰ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, § 94 (3). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>

6. Závěr

Po celou dobu psaní bakalářské práce pro mě byl hlavním zdrojem informací zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Z tohoto zákona jsem v podstatě vycházel v každé kapitole, neboť přestupkový zákon upravuje veškerou problematiku, kterou se v práci zabývám. Kromě přestupkového zákona mi byl velice nápomocen zákon č. 500/2004 Sb., správní řád a soudní judikatura, která mi v některých případech pomohla lépe pochopit a objasnit problematiku některých pojmů. Cílem mé práce však nebylo jen vysvětlit význam pokut, ale také poukázat na věci s nimi spojené.

Z počátku jsem se v práci věnoval pojmu přestupek, který lze pokládat za základní prostředek k udělení pokuty. Za přestupek je totiž možné označit protiprávní jednání, které je podle zákona možno potrestat pokutou. Dále jsem se pokusil vyznačit prameny právní úpravy, které přestupek upravují a představil jsem formální a materiální znaky přestupku, bez jejichž naplnění nelze označit jednání za protiprávní, a tudíž takové jednání není možné za přestupek vůbec považovat.

V další části bakalářské práce jsem se věnoval přestupkovému řízení, jež je považováno za zvláštní druh správního řízení. Vzhledem k tomu, že přestupkovým řízením se zabývá část přestupkového zákona, mým hlavním východiskem byl právě tento zákon. Pozornost jsem musel věnovat také správnímu řádu, jenž upravuje obecný průběh správního řízení, a který je v některých ustanoveních odchylný od toho přestupkového. K ruce mi byla kniha „Správní právo, obecná část“ od prof. JUDr. Martina Kopeckého CSc., kterou jsem se inspiroval po celou dobu psaní této kapitoly.

V následující části práce jsem se zabíral správními tresty, které nahradily pojem sankce z předchozí právní úpravy přestupkového zákona. Můj cíl bylo do práce kromě pokut zakomponovat i další správní tresty a poukázat na situace, kdy je třeba trestat ze strany správního orgánu pachatele přestupku trestem zákazu činnosti, napomenutím, propadnutím věci či náhradní hodnoty nebo zveřejněním rozhodnutí o přestupku.

V poslední řadě jsem se již věnoval pouze pokutám, které se označují za nejčastěji ukládaný správní trest. Snažil jsem se poukázat na to, co to pokuta vlastně znamená, za co se ukládá a jak může být případně vysoká. V práci jsem pokuty rozdělil podle kriminologa Pata O'Malleyho, který dělí pokutu na trestní a regulatorní. Oběma variantám jsem se poté v práci krátce věnoval a dále pokračoval v objasnění dalších typů pokut, konkrétně pořádkové

pokutě. V příloze jsem navíc poskytl vzor rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty. Pokuta příkazem na místě neboli bloková pokuta byla pak pro mě nerozsáhlejší podkapitolou v celé bakalářské práci. Kromě blokového řízení, možné výši udělené pokuty příkazem na místě a příkazového bloku, jsem do práce zařadil také krátkou zmínku z historie o ukládání blokových pokut, která mě zaujala. Z hlediska obcí a krajů jsem se pak zmínil o jejich možnosti ukládání a vymáhání pokut, kde jsem vycházel pouze ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a zákona č. 129/2000 Sb. o krajích.

Závěrem bych rád sdělil, že mě tato práce v průběhu celého psaní výrazně obohatila informacemi, které v budoucnu jistě využiji.

Resumé

This bachelor thesis deals with the concept of a fine. In my work I tried to explain the concept of fine and dealt with other concepts that are associated with it.

The first chapter deals with the concept of a misdemeanor, where the work explains what a misdemeanor means and what features it must contain in order for an action to be called a misdemeanor. Sources of legislation are also part of the chapter.

The next chapter describes misdemeanor proceedings and its individual procedural institutes, where the main source of information was the misdemeanor law and the administrative code.

Furthermore, the work explains what are administrative punishments and deals with each of them individually. These include reprimands, disqualifications, forfeiture, forfeiture of substitute value and publication of a decision on an offense.

The final chapter then deals about specifically fines. It mentions to what extent a fine can be imposed, and also who is competent to impose it. In addition, it divides fines into riot and block. The history of block fines is a diversification of this chapter.

Zdroje

Literatura

BOHADLO, David. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-052-6.

DRÁPAL, Jakub. *Přiměřenost peněžité sankce k majetku pachatele*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-297-1.

JEMELKA, Luboš. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-772-9.

KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. rozšířené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-727-9.

KROUPOVÁ, Pavlína a Jan STRAKOŠ. *Vzory pro projednávání přestupků podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů*. 3. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-808-6976-525.

PAVLÍČEK, Kamil a Jindřich KOMÁREK. *Historie a vývoj silničních dopravních přestupků v právní úpravě před vznikem Československé republiky a po jejím vzniku až do počátku České republiky*. 3. rozšířené vydání. Praha: Prime Safety, 2015. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-809-0390-652.

STRAKOŠ, Jan a Pavlína KROUPOVÁ. *Základy správního trestání*. 2. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2017. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-80-86976-45-7.

Elektronické zdroje

Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 2021-03-05]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/metodicke-pomucky-ke-spravnimu-radu.aspx>

Doprava logistika [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <https://www.dlprofi.cz/33/ukladani-pokuty-prikazem-na-miste-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Eq-2CGCXv5hMqlSBIMRW-RQ/>

Ministerstvo financí ČR [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/prikazove-bloky/vzory-prikazovych-bloku>

Právní předpisy

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákona

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Judikatura

Nález pléna Ústavního soudu ze dne 25.10.2011, sp. zn. Pl. ÚS 14/09

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 24. 01. 2008, čj. 9 As 36/2007

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 21. 12. 2007, čj. 4 As 40/2007

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 24. 07. 2008, čj. 2 As 47/2008

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 22. 01 2010, čj. 5 As 65/2009

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 06 2015, čj. 8 Tdo 575/2015

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 03 2014, čj. 6 Tz 64/2013

Seznam použitých zkratk

ČR = Česká republika

Kč = Koruna česká

SpŘ = Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

SPZ = Státní poznávací značka

TrZ = Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

ZOP = Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Přílohy

1. Vzor rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty podle § 137 odst. 2 SpŘ¹²¹

MĚSTSKÝ ÚŘAD .....

Předvolání, který bezdůvodně odepřel podat vysvětlení

Spis. zn. / č.j. .... Vyřizuje oprávněná úřední osoba V ..... dne .....

ROZHODNUTÍ

Městský úřad ..... odbor ..... věcně a místně příslušný správní orgán, **rozhodl takto:**

Podle ust. § 137 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) se předvolaný(-mu) ..... (identifikační údaje) **za bezdůvodné odepření podat vysvětlení** podle ust. § 137 správního řádu k provedení oznámení / podnětu / vlastního zjištění správního orgánu, která(-é) by mohla(-o) být důvodem k zahájení řízení o přestupku z moci úřední ukládat

pořádková pokuta
ve výši ..... Kč,

kteří je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí přípojenou složenkou.

Odůvodnění:

Předvoláním ze dne ....., č. j. .... řádně a v dostatečném předstihu podle ust. § 59 správního řádu doručeným do vlastních rukou předvolaný(-ho) dne ..... byl(-a) ..... (předvolaný(-á) předvolaný(-a) k Městskému úřadu ..... odboru ..... na den ..... v ..... hod. k podání nezbytného vysvětlení podle ust. § 137 správního řádu k provedení oznámení / podnětu / vlastního zjištění správního orgánu, která(-é) by mohla(-o) být důvodem k zahájení řízení o přestupku z moci úřední, neboť rozhodné skutečnosti nelze zjistit jiným úředním postupem. Předvolaný(-á) byl(-a) m.j. současně řádně poučen(-a) a upozorněn(-a) na právní důsledky případného bezdůvodného odepření podání vysvětlení podle ust. § 137 odst. 2 správního řádu.

Dále např.: V reakci na řádně doručené předvolání k podání vysvětlení dne DD.MM.RRRR předvolaný správnímu orgánu doručil své písemné sdělení, v němž pouze uvedl, že ve věci provedení oznámení o podezření ze spáchání přestupku svého souseda nehodlá vysvětlení podat, a to aniž by uvedl jakékoliv důvody, které jej k tomu vedou.

Ust. § 137 odst. 1 správního řádu m. j. stanoví – cit.: „(1) ... O odepření vysvětlení obdobně platí to, co pro odepření součinnosti při dokazování a zákaz výslechu.“ Z citovaného ust. je zřejmé, že od osoby předvolané k podání vysvětlení nelze požadovat vysvětlení, jehož předmetem by byly utajované informace chráněné zvláštním zákonem, které je povinna zachovávat v tajnosti, ledaže byla této povinnosti příslušným orgánem zproštěna (§ 55 odst. 2 správního řádu), naktéž nelze požadovat vysvětlení, jestliže by jím porušila státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tato povinnost má, zproštěna (§ 55 odst. 3 správního řádu). Podání vysvětlení může odepřít ten, kdo by jím způsobil něbě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt (§ 55 odst. 4 správního řádu).

Ačkoliv v předvolání ze dne DD.MM.RRRR byl předvolaný správním orgánem řádně poučen o zákonných podmínkách pro odepření součinnosti, předvolaný ve svém písemném vyjádření neuváděl žádné zákonné důvody pro odepření součinnosti při podání vysvětlení ve smyslu ust. § 55 odst. 2, 3 správního řádu (kdy nelze požadovat vysvětlení) nebo § 55 odst. 4 správního řádu (kdy může odepřít podání vysvětlení). Obsah doručeného písemného sdělení předvolaného správní orgán tedy vyhodnotil jako bezdůvodné odepření podat vysvětlení.

Ust. § 137 odst. 2 správního řádu stanoví – cit.: „(2) Každý je povinen podat správnímu orgánu vysvětlení podle odstavce 1. Tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu (§ 62) až do výše 5 000 Kč.“

Předvolanému, který bezdůvodně odepřel podat správnímu orgánu nezbytné vysvětlení, byla v souladu s ust. § 137 odst. 2 správního řádu uložena pořádková pokuta ve výši 1.000,- Kč s tím, že k podání vysvětlení bude znovu předvolán samostatnou předvolávkou.

Poučení:

Podle ust. § 81 odst. 1 správního řádu proti tomuto rozhodnutí má právo ten, komu se rozhodnutí oznamuje, do 15 dnů ode dne jeho oznámení podat odvolání ke Krajskému úřadu ..... kraje, a to podáním učiněným u Městského úřadu ..... Lhůta pro podání odvolání běží ode dne následujícího po oznámení rozhodnutí.

úřední razítko

Jméno, příjmení, funkce a podpis oprávněné úřední osoby

¹²¹ KROUPOVÁ, Pavlína a Jan STRAKOŠ. *Vzory pro projednávání přestupků podle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů*. 3. rozšířené vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 978-808-6976-525. str 24-25

2. Vzor příkazového bloku na pokutu na místě zaplacenou¹²²

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ ZAPLACENOU Číslo bloku: **S 0000000**

1. Jméno, příjmení 2. Datum narození

3. Adresa místa trvalého pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Popis skutku – čas, místo, způsob spáchání.....
.....
.....

6. Pokuta uložena za přešůpek podle § ..... zák. č. .... Sb., ve znění p.p.

7. Forma zavinění: **úmysl / nedbalost** (nehodící se škrtněte)

8. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.

Podpisem obviněného se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

9. V dne 20

10. Označení správního orgánu, jméno a příjmení, funkce nebo služební číslo či identifikační číslo oprávněné úřední osoby a její podpis

11. Souhlasím s projednáním přešůpku v příkazním řízení na místě, potvrzuji, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části B bloku, dne ..... 20 ..... podpis obviněného

46 6401 MFIn 6401 - vzor č. 2 otisk úředního razítka

Část A bloku - Série FS / 2021

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ ZAPLACENOU Číslo bloku: **S 0000000**

1. Jméno, příjmení 2. Datum narození

3. Adresa místa trvalého pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Popis skutku – čas, místo, způsob spáchání.....
.....
.....

6. Pokuta uložena za přešůpek podle § ..... zák. č. .... Sb., ve znění p.p.

7. Forma zavinění: **úmysl / nedbalost** (nehodící se škrtněte)

8. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.

Podpisem obviněného se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

9. V dne 20

10. Označení správního orgánu, jméno a příjmení, funkce nebo služební číslo či identifikační číslo oprávněné úřední osoby a její podpis

11. Souhlasím s projednáním přešůpku v příkazním řízení na místě, potvrzuji, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části B bloku, dne ..... 20 ..... podpis obviněného

46 6401 MFIn 6401 - vzor č. 2 otisk úředního razítka

Část B bloku - Série FS / 2021

¹²² Ministerstvo financí ČR [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/prikazove-bloky/vzory-prikazovych-bloku>